

# KURJER WILEŃSKI

Rok V.

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY.

Nr. 99 (1146)

## Region wileńsko-nowogródzki.

Na innym miejscu dzisiejszego numeru podajemy komunikat o posiedzeniu wspólnym Kół wojewódzkich wileńskiego i nowogródzkiego posłów i senatorów z klubu Bezp. Bloku Współpracy z Rządem. Tegoż dnia odbyło się posiedzenie Kół wileńskiego z udziałem p. wojewody Raczkiewicza i niektórych posłów i senatorów nowogródzkich jako gości.

Na obu tych posiedzeniach dokonano ostatecznej organizacji obu Kół, ustalono tryb współdziałania ich w sprawach wspólnych, oraz wytknięto pierwsze etapy konkretnej pracy na miejscu.

Moment ten uważamy za dość ważny w życiu naszego kraju, aby jeszcze raz powrócić do tego tematu.

Podział klubu Jedyńki na zrzeszenia regionalne opiera się na zdrowej zasadzie wydobycia z poszczególnych terenów państwa jaknajwięcej sił twórczych, któreby mogły znaleźć ujście za pośrednictwem miejscowych posłów i senatorów w pracy ustawodawczej i we współdziałaniu z ustawą wykonawczą. Koło regionalne ma tedy za zadanie utrzymywać kontakt z wszystkimi ludźmi dobrej woli, którym dobro kraju, zaspokojenie jego potrzeb i wytworzenie warunków najbardziej sprzyjających jego normalnemu rozwojowi szczerze leży na sercu. Kontakt ten umożliwiają członkom Kół należyte zapoznanie się i ocenienie ogólnej sytuacji kraju i wyciągnięcie z tej oceny właściwych wniosków.

Mógł to oczywiście robić również każdy poseł, należący do tego lub innego stronnictwa sejmowego, lecz nie robił tego, ograniczając się przeważnie do propagowania maksymalnych haseł swojej partii i wysuwania spraw, mających zdobyć dla niego względy wyborców. Zależność od centrali partyjnej, nie różniczkującej swego programu na poszczególnych terenach, czyniła z posła emisariusza politycznego, niezdolnego do pozytywnego ujęcia całokształtu zagadnień miejscowych.

Potrzebie utworzenia organizacji, formalnie uprawnionej do zbadania i syntezy ujęcia tych zagadnień na danym terenie w formie konkretnych wniosków i postulatów uczyniono zadość przez powołanie do życia Kół regionalnych posłów i senatorów Jedyńki. Musiała tu wystąpić na plan pierwszy kwestia podziału terytorialnego. Zatrzymano się na województwach, jako na gotowych już jednostkach administracyjnych i samorządowych, nadano im charakter „regionów”.

Nawiasem mówiąc, wielu ludzi u nas ta nowa modna nazwa zdaje się irytować. Niesłusznie, gdyż nie chodzi przecież o nazwę. Trzeba znaleźć jakieś określenie terytorium posiadającego pewne wspólne odrębne cechy, pewną własną fizjonomię. Wobec panującego u nas dotąd wszechwładnie centralizmu i to jest pocieszające, że przestano u góry uważać Polskę za kraj jednolity i dopatrzono się cech odróżniających poszczególne terytoria.

Oczywiście, województwa w małej tylko mierze odpowiadają istotnemu pojęciu „regionu”, jako pewnego terytorium, posiadającego wyróżniające go z całości, własne, w historycznym rozwoju nabyte, właściwości. Byłoby jednak niezmiernie trudnym technicznie wykreślić z terytorium państwa obszary idealnie odpowiadające temu pojęciu. Nie trzeba zapominać, że do niedawna istniała wyraźna tendencja zatarcia granic ziem, odróżniających się odrębnym historycznym rozwojem. Swobodnie kształtującą się i rzeczowo uzasadnioną dzielnicowość z czasów dawnej Rzeczypospolitej najniebezpieczniej potraktowano narówni z dzielnicowością wytworzoną przez przymus zaborów.

Pojęciu regionu w szerokim i właściwym jego znaczeniu odpowiada na naszych ziemiach teren obejmujący województwa wileńskie i nowogródzkie, północne powiaty województwa poleskiego i wschodnie białostockiego. Łata ostatnie różniczkowały jednak znacznie to terytorium, jakkolwiek powstały na niem pewne wspólne zagadnienia i jednakowe potrzeby.

Natomiast teren województw wileńskiego i nowogródzkiego zachował w pełni jednolitość swego charakteru i wspólność interesów gospodarczych i kulturalnych. Skoro więc w pracach klubu Jedyńki przyjęta została zasada regionalizmu, wydawało się rzeczą naturalną i słuszną, aby organizacja poselsko-senatorska była jedną na tym terenie.

Stało się, niestety, inaczej. Przyjmujemy ten fakt jako już dokonany, nie kryjąc ubolewania, że względy natury rzeczowej nie zdołały przeważać ubocznych i przypadkowych, których tu raczej domyślać się można, gdyż nigdy należycie sformułowane nie zostały.

Nie można przecież mówić poważnie o jakimkolwiek upośledzeniu w jednym kole wileńsko-nowogródzkim interesów lokalnych nowogródzkich, lub o osłabieniu kontaktu całego Koła z władzami województwa nowogródzkiego. Posłowie i senatorowie wileńscy niezawodnie muszą szczerze żałować, że nie będą mieli sposobności do bezpośredniej współpracy z p. wojewodą Beczkowiczem, tak bardzo zasłużonym i gorliwym administratorem na swoim terenie w sprawach jednakowo ważnych i aktualnych dla obu województw.

Zbytecznym już byłoby wchodzić w to, czy słuszne jest przypuszczenie p. Catta (vide „Słowo” z dn. 1.V. art. „O wspólne koło wileńsko-nowogródzkie”) o wpływie osób postronnych na decyzję nowogródzkiej Soczysty tytuł artykułu wstępuję w „Życiu Nowogródzkim” z dn. 29.IV. r. b., zaprzeczającego faktom, zapisanym w protokole wspólnego posiedzenia posłów i senatorów obu województw w Warszawie, wskazuje jednak na silne zainteresowanie kwestią zachowania odrębności Kół nowogródzkiego ze strony pewnych sfer, czy też osób miejscowych.

Stało się im zadość i kwestję trzeba uznać za wyczerpaną. Nie wątpimy, że większość spraw o ogólnym znaczeniu dla całego regionu wileńsko-nowogródzkiego opracowywana i omawiana będzie na wspólnych posiedzeniach obu Kół. Życie samo wykaże po pewnym czasie słuszność i praktyczność koncepcji organizacyjnej, zaprojektowanej pierwotnie i zaakceptowanej zasadniczo przez nowogródzian. Chodzi jednak o dwie rzeczy: o ułatwienie sobie pracy i dobry jej skutek dla kraju.

Testis.

## Wacław Żyliński technik fotograf

b. długoletni prac. w zakładzie prof. Bułhaka przyjmuje zamówienia reprodukcji, powiększenia i przeźrocza z klisz powiększonych i własnych. Chętnie na wyjazd. Wilno, 1-szy Portowy zaułek 8—1. 1394-1

## Przygotowania do zjazdu b. Związków Polaków Wojskowych w Rosji.

Prace przygotowawcze do mającego się odbyć w Warszawie w dniach 12 i 13 maja b.r. zjazdu b. prezydentów Związków Polaków Wojskowych w Rosji (1917—1918) są w pełnym toku. Zainteresowanie zjazdem wśród b. bojowników o wolność, rozproszonych na ziemiach dawnego imperium carskiego, jest olbrzymie. Do komitetu organizacyjnego zjazdu napływają bardzo liczne zgłoszenia ze wszystkich stron Polski, jak również z zagranicy i z najodleglejszych zakątków świata. Wszystkich tych bojowników łączą silniejsze ponad wszelkie inne związki braterstwo broni, to też wszyscy gremialnie zgłaszają swój przyjazd, by po 11 latach ucieśnić sobie wzajemnie prawicę i odnowić wspomnienia przeżytych walk i zmagani z okrutnym nieraz losem żołnierza-tulacza. Zjazd ma na celu zebranie materiału historycznego, dotyczącego działalności związków Polaków Wojskowych w Rosji.

Wszelkich informacji udziela komitet organizacyjny, którego biura mieszczą się w lokalu Czerwonego Krzyża w Warszawie, ul. Mazowiecka 9, tel. 214-12 i 193-10.

Obrady Zjazdu odbywać się będą w sali Rady Miejskiej. Protektorat nad zjazdem objął Marszałek Piłsudski.

## Prace regionalne Jedyńki.

Wspólne posiedzenie Kół Wileńskiego i Nowogródzkiego. Podział czynności.

Dnia 1 maja r. b. odbyło się w Wilnie o godz. 10 rano pod przewodnictwem posła Jana Piłsudskiego czwarte wspólne posiedzenie Kół regionalnych posłów i senatorów B. B. W. z Rz. z województw wileńskiego i nowogródzkiego.

Na posiedzeniu tem omówiono i zdecydowano ostatecznie sprawę utworzenia odrębnych Kół poselsko-senatorskich dla obu województw.

Sprawa ta była przedmiotem obszernej dyskusji na uprzednich wspólnych zebraniach.

Wysuwane były dwie koncepcje, utworzenia wspólnego Koła dla obu województw łącznie i druga—utworzenia odrębnych Kół dla każdego województwa z osobna.

W wyniku dyskusji zapadła na poprzednich posiedzeniach uchwała, że ostateczną decyzję w tej sprawie ma powziąć Koło Nowogródzkie i że do decyzji tej dostosuje się Koło Wileńskie.

Na omawianem zebraniu sen. prof. Kamieniecki oświadczył w imieniu Koła Nowogródzkiego, iż w Kole tem przeważała opinia za koniecznością utrzymania obu Kół wojewódzkich, proponując równocześnie odbywanie wspólnych posiedzeń i wyboru wspólnych referentów dla spraw jednakowo dotyczących obu województw.

Zebranie przyjęło do wiadomości powyższe oświadczenie i następnie aprobując wniosek sen. prof. Kamienieckiego wybrało wspólnych referentów i koreferentów dla opracowania zagadnień aktualnych obchodzących oba Kola. Referat eksportu drzewa w związku z konkurencją polsko-niemiecką objął sen. Wańkowicz, koreferat—poseł Raczkiewicz, referat produkcji i handlu lnem—pos. Taurogiński, koreferat—poseł Rdułtowski, referat oświaty białoruskiej—poseł Okulicz, koreferat—poseł d. r. Brokowski i poseł Mokreć, referat nowelizacji ustawy o umowach przyrzeczenia sprzedaży nieruchomości—pos. Podolski, koreferat—sen. Abramowicz, referat ujednolicenia pracy społeczno-rolniczej—pos. Taurogiński, koreferat—pos. Rdułtowski, referat reformy podatkowej—pos. Podolski koreferat—pos. Kamiński, referat doświadczenia drzewa ludności—sen. Wańkowicz, koreferat—pos. Raczkiewicz i sen. Soroko.

## Król Afgański złożył wizytę Marszałkowi Piłsudskiemu.

(Telefoniem od własnego korespondenta z Warszawy).

Wczoraj o g. 17.45 król Amanullah w towarzystwie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, generała Sosnkowskiego i świty udał się do Generalnego Inspektoratu Sił Zbrojnych, gdzie złożył wizytę Marszałkowi Piłsudskiemu. Rozmowa między królem a Marszałkiem Piłsudskim trwała 45 minut.

## Przygotowania do przyjęcia Amanullaha w Stołpcach.

NOWOGRÓDEK, 1.V. (Pat). Władze kolejowe w Stołpcach przystąpiły do przygotowania stacji kolejowej w związku z zapowiedzianym przejazdem króla Amanullaha przez Stołpce. Na stacji będą obecni przedstawiciele władzy miejscowej i reprezentacyjne oddziały wojskowe z orkiestrą. Dostęp do stacji w dniu przejazdu króla ma być ściśle ograniczony.

## Po wyborach we Francji.

Skład nowej Izby.

PARYŻ, 1.V. (Pat). Według dotychczasowych obliczeń w skład nowej Izby wejdzie 14 komunistów, 2 komunistów-socjalistów, 105 socjalistów, 46 republikanów-socjalistów, 110 rydkałów i socjalnych-radykałów, 320 członków bloku jednolitej narodowej wraz ze zbliżonymi doń grupami niezależnych radykałów i lewicy republikańsko-demokratów, wreszcie 12 konserwatystów i 3 autonomistów.

Wynik wyborów zapewniający większość grupie Poincarégo wywarł w paryskich kołach giełdowych doskonałe wrażenie.

Na wczorajszej giełdzie zaznaczył się większy popyt na rentę francuską oraz na obligacje kolejowe i bankowe i przedsiębiorstw elektrycznych, wskutek czego wymienione papiery znacznie zwyżkowały.

## Prasa francuska o wyborach.

PARYŻ, 1.V. (Pat). Prasa omawia w dalszym ciągu wyniki ostatnich wyborów, przyczem podkreśla, że jakkolwiek w tej chwili nie można określić dokładnie większości, którą rozporządzać będzie rząd Poincarégo, to jednak nie ulega wątpliwości, iż kraj wypowiedział się zdecydowanie za utrzymaniem tego rządu, wybierając tak wielką

liczbą zwolenników Poincarégo. „Petit Parisien” zaznacza, że nowa większość parlamentarna obejmie prawdopodobnie deputowanych od republikanów-socjalistów Brianda i Painlevégo aż do umiarkowanych, pragnących utrzymania ustroju republikańskiego.

## Zatarg egipsko-angielski.

Odpowiedź Egiptu na notę angielską.

LONDYN, 1. V. (Pat). Agencja Reutersa donosi z Kairu, że gabinet egipski zebranie miał dzisiaj o godz. 16-tej min. 30 celem ostatecznego ustalenia odpowiedzi na notę angielską. Odpowiedź ta doreczona być miała Wysokiemu Komisarzowi Brytyjskiemu o godz. 18-tej.

## Wojna domowa w Chinach.

Starcie wojsk japońskich z nacjonalistami chińskimi.

LONDYN, 1.V. (Pat). Reuter. Według wiadomości z dalekiego Wschodu, wojska chińskiej armii nacjonalistycznej posuwają się w dalszym ciągu zwycięsko na północ. Jak donoszą, stolica chińskiej prowincji Szantung Tsi-Nan-Fu wpadła dziś rano w ręce wojsk nacjonalistycznych. Komunikacja telegraficzna z tem miastem została przerwana.

Ostatnio doszło już do starć między chińskimi wojskami nacjonalistycznymi a korpusem ekspedycyjnym japońskim, który wysłany został do Szantungu w celu ochrony przebijających tam Japończyków.

Według najnowszych doniesień, sytuacja w tej mierze uległa pewnemu odprężeniu, gdyż japoński minister spraw zagranicznych miał oświadczyć, że chińskie władze nacjonalistyczne zgodziły się na to, żeby wojska japońskie udały się bez przeszkód do Tsi-Nan-Fu.

## Lotnicy polscy przygotowują się do podboju przestrzeni.

PARYŻ, 1. V. (Pat). Lotnicy majorowie Idzikowski i Kubala odjechali dziś do Abbeville w północnej Francji, gdzie odbywa się naprawa dwupłatowca, na którym lotnicy zmuszani byli w sobotę lądować w polu. Wysłano z Paryża nowy silnik po ustawieniu którego lotnicy wrócą samolotem do Villacoublay skąd pędzące będą nowe próbné loty. Między innymi projektowany jest lot nad Morzem Śródziemnym na aparacie obciążonym wagą 7.000 kg.

## Dzień polityczny.

(Telefon. od wł. kor. z Warszawy).

Prezydent Rzeczypospolitej udzielił exequatur p. P. J. Hart Nihrrig wice-konsulowi Holandii na obszar wolnego miasta Gdańska z siedzibą w Gdańsku. (Pat)

W dniu 30 kwietnia r. b. odbyła się wymiana dokumentów ratyfikacyjnych traktatu przyjaźni pomiędzy Rzeczypospolitą Polską a królestwem Afganistanu, podpisanego w Angorze dn. 3 listopada 1927 r.

W wymianie wzięli udział ze strony polskiej p. August Zaleski minister Spraw Zagranicznych, p. Alfred Wysocki podsekretarz stanu, p. Tadeusz Jackowski dyrektor departamentu politycznego, p. Julian Makowski naczelnik Wydziału traktatowego p. Tadeusz Hołdwo naczelnik Wydziału wschodniego, p. Edward Raczyński zastępca naczelnika Wydziału wschodniego M. S. Z. Ze strony afgańskiej: p. Gulam-Sadyk-Chan, minister spraw zagranicznych ad interim, p. Gulam-Dżelani-Chan poseł afgański w Angorze, p. Gulam-Jachni-Chan naczelnik Wydziału m-stwa spraw zagranicznych oraz Mohammed-Amir-Chan naczelnik Wydziału w temże ministerstwie. (Pat)

Onegdaj wicepremier Bartel zaprosił przewodniczącego komisji budżetowej p. Biryka na konferencję, na której omawiane były dalsze prace komisji, przyczem ustalono, że budżet Ministerstwa Spraw Wojskowych znajdzie się na porządku obrad prawdopodobnie około 6 maja, w którym to czasie stan zdrowia pozwolił już Marszałkowi Piłsudskiemu wziąć udział osobiście w posiedzeniu komisji w czasie obrad nad budżetem wojskowym.

Jak donosi A. W. Dnia 29 ub. m. odczytano w czasie uroczystego nabożeństwa w kościołach parafialnych archidiecezji krakowskiej pismo ks. metropolity Adama Sapiehy rzucające karę kościelną, osobisty interdykt na posła Putka z Wyzwolenia. Interdykt wzbrania ukaranemu wstępu do kościoła, korzystania z sakramentów świętych, mszy świętej i udziału w aktach prawnych kościelnych i odmawia mu pogrzebu chrześcijańskiego, o ile przedtem nie okaże skruchy.

## Kronika telegraficzna.

— W niedzielę obchodzone w Bukareszcie uroczystości 10-lecia przyłączenia Besarabii do Rumunii.

— 10.000 robotników medjołańskich przybyło w niedzielę do Rzymu celem złożenia hołdu Mussolinemu.

— Z Białogrodu donoszą, że w Subotnicy po zebraniu, na którem przemawiali Radzicz i Prihczewicz doszło pomiędzy przeciwnikami politycznymi do starcia. Policja rozproszyła manifestantów. Pewien student uniwersytetu w Subotnicy został ranny. Przewieziono go do szpitala.

— Wczoraj rozpoczął się w Colmar proces przeciwko autonomistom alzackim. Zawezwano 370 św. Pisma paryskie zamieszczają wyjątki z programowych oświadczeń 3 deputowanych alzackich, w których ci oświadczają, że Alzacja chce należeć do Francji bez zastrzeżeń, a jedynie dąży do osiągnięcia decentralizacji administracji kraju.

— „Petit Parisien” donosi, że Poincaré ma wyjechać na 2-tygodniowy odpoczynek.

— W Niemczech południowych zalegają gwałtowne burze, które zniszczyły w znacznym stopniu zbiory. Kilka ferm prowadzących hodowlę bydła spaliło się od piorunów.

## Z bitwy Rowieńskiej.

Pożar Kowieńskiej Komory Celnej.

KOWNO, 1.V. 28 r. W nocy z poniedziałku na wtorek wybuchł pożar w Kowieńskiej Komorze Celnej. Przyczyną pożaru jest wybuch balonu z acetylenem. Ofiarą płomieni padły towary prywatne na sumę 50 tys. litów oraz archiwum Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, przewiezionego niedawno z Moskwy.

Pożar wywołał trwogę wśród mieszkańców, ponieważ w pobliżu znajdowały się wielkie składy łatwopalnych materiałów chemicznych. Znajdujące się w pobliżu przedstawicielstwo handlowe Sowieków z obawy przed ogniem przeniosło dokumenty do lokalu poselstwa sowieckiego. Przyczyna wybuchu nie jest ustalona. Wyznaczono dwie komisje śledcze wojskową i cywilną, dla zbadania przyczyn pożaru.

Państwowe urzędy litewskie w dniu 1-go maja nieczynne.

Naczelnik miasta Kowna, ogłosił, iż w dniu 1 maja instytucje państwowe nie będą czynne. Sklepy i przedsiębiorstwa będą otwarte, ale pracownicy ich wolno nie pracować.



## W obronie własnej.

Po powrocie do Wilna stwierdziłem z przykrością, że redakcja „Kurjera Wileńskiego” była mimowoli przezemnie narażona na złośliwe uwagi ze strony „Dziennika Wileńskiego” na skutek artykułu mojego o sprawie białoruskiej p. t. „W obliczu procesu Hromady”, wydrukowanego w Nr. 93 „Kurjera Wileńskiego”.

Ponieważ jednak w powyższej swojej polemice „Dziennik Wileński” zajął się też wystawieniem i mojej osobie legitymacji politycznej, — zniewolony jestem parę słów w tej sprawie „Dziennikowi Wileńskiemu” poświęcić.

Podług „Dziennika Wileńskiego” artykuł „W obliczu procesu Hromady” napisał — w obronie „Hromady”, a „Kurjer Wileński”, zamieszczając go na miejscu naczelnik w numerze — podkreślił tam wagę tej „obrony”.

Wyjaśniam „Dziennikowi Wil.”, że w artykule tym „Hromady” nie broniłem, ale mówiłem wogóle o problemacie białoruskim, o przyczynach wewnętrznych, które ułatwiły przenikanie wrogich dla Rzeczypospolitej wpływów antypaństwowych do ruchu białoruskiego u nas oraz o podstawowych warunkach rządzenia Polską, które na przyszłość umożliwią właściwe i realne poprowadzenie polityki, zgodnej z Konstytucją, w stosunku do problemu mniejszości narodowych. Sprawę stawałem wyraźnie, nie ja więc jestem winien, jeśli „Dz. Wil.” dopatrzył się tam obrony „Hromady”.

Artykuł mój, o którym wspominał, nazywał „Dziennik Wil.” „sanacyjnym” i określił mnie ironicznie, jako senatora. Istotnie artykuł ten był z mojej strony próbą sanacji polityki mniejszościowej u nas i, jeśli treść jego odpowiada programowi t. z. sanacji — to nietylko ja, ale i każdy, przyznający mi słuszność, może być legitymowany jako sanator.

Natomiast niema związku pomiędzy „sanacją”, a kandydowaniem mojem do Senatu w marcu r. b., a więc niczego nie oznacza zdanie „Dziennika Wileńskiego”, gdy pisze, że ja „nie zostawisz senatorem, zostałem senatorem”. Senatorem nie zostałem wybrany, gdyż nietylko kandydaturę moją wycofałem, ale i listę całą, z której kandydowałem, zlikwidowałem. Bolewem w wyniku wyborów do Sejmu w dn. 3 marca r. b. w tym samym okręgu wyborczym ujawniła się wyjątkowa wartość organizowanych zewnątrz Państwa miejscowych nieufiadomionych wyborców w kierunku dla Rzeczypospolitej wrogim. Było więc do przewidzenia, że i przy wyborach do Senatu 11 marca będzie nie lepiej. Z dwóch więc zwalczających się polskich list na tym terenie (Nr. 1 — z prof. Kamienieckiego i Nr. 25 — ze mną) — mogłyby przegrać obie listy, a wygrać ten trzeci — czyli kandydat listy „Hromady”. Rozsądek więc nakazywał stanąć na gruncie potrzeby państwowej, co też uczyniłem, i listę moją wycofałem przed głosowaniem.

Prostuję wrzescie co następuje: „Dz. Wileński”, zastrzega się, że artykuł mój o sprawie białoruskiej nie jest oznaką zmian orientacyjnych w obozie jego, ale jedną z moich przemian. Czyni przytem „Dziennik Wil.” aluzję, w zjadliwej formie, że przemiany takie we mnie następowały. W polityce czynny choć skromny udział brałem od roku 1922. W Sejmie wileńskim usadziłem, że nasze ówczesne stosunki wewnętrzne wskazują nam, że nie należało śpieszyć z realizowaniem programu, o którym obecnie pisałem w „Kurjerze Wil.” — gdyż nie ustabilizowaliśmy się jeszcze wówczas pod wieloma względami należyte. Powołuję się na stenograficzne sprawozdanie posiedzeń Sejmu (posiedzenie 6-te, str. 27). A że następnie jako poseł w Sejmie ustawodawczym byłem w klubie Skulskiego Nar. Zjedn. Narodowego, a potem byłem w Piśmie, — nie oznaczało to sprawy mojej osobistej, ale było wynikiem porozumienia między temi obu stronnictwami, które na skutek uzgodnienia programów dokonywały złączenia się w jedno. Obecnie w polityce żadnej partii udziału nie biorę, dziwie się jednak, w bardzo politycznej formie, czemu „Dziennik Wileński” gniewa się, jeżeli wypowiedziałem w artykule o Białorusinach myśli, które zdrowy rozsą-

## Przebieg dnia 1-go maja.

### W Wilnie i na prowincji.

W dniu 1 maja w Wilnie odbyły się trzy samodzielne pochody „Bundu”, P. P. S. lewicy i P. P. S.

„Bundowcy” w liczbie około 300 osób po wyciu w sal „Makabi” przy ul. Nowogrodzkiej, wyruszyli około godz. 10-iej pochodem ulicami Żalną, Trocką i Niemiecką na plac Bosacki, gdzie pochód rozwiązał się.

Lewica P. P. S. po wyciu swym przy ul. Ludwisarskiej w liczbie około 900 osób wyruszyła pochodem ulicami Wileńską i Niemiecką na ul. Wielką, gdzie koło Ratusza rozwiązano się. W pochodzie tym został aresztowany jeden z komсомольców, który usiłował wykrzykiwać hasła komunistyczne.

P.P.S. po zebraniu się w swej centrali przy ul. Kijowskiej, wyruszyła również pochodem do Sali Miejskiej na akademię. Po akademii pochód przeniósł na ul. Kijowską. Nigdzie w dniu wczorajszym nie został zakłócony. Również i w powiatach dzień wczorajski przeszedł nadzwyczaj spokojnie. W powiecie wileńskim nieczynne były 2 fabryki w Kuczkuryskach i Werkach. Fabryka w Grzegorzewie w dniu tym pracowała, zaś w Olkienkach wczoraj nad ranem wykryto większą ilość rozrzuconych odezw komunistycznych.

— W NOWOGRODKU dzień 1-go maja upłynął na terenie całego województwa najspokojniej. Jedynie w Lidzie w czasie pochodu 3-ch członków P.P.S. lewicy usiłowało wywołać zamieszanie, wobec czego zostali przez policję zatrzymani. Jeden wypadek aresztowania miał również miejsce w Derezynie, gdzie niejaki Jan Zubryk usiłował bez pozwolenia władz zorganizować wiec i za agresywnie wystąpienie w stosunku do policji został aresztowany. Elementy wywrotowe manifestowały swą działalność wywieśzieniem sztandarów z hasłami antypaństwowymi. W pow. słonimskim wywieśzono 16 takich sztandarów. 2 takie sztandary wywieśzono w Nowogrodzku, 1 w Szczuczynie. We wszystkich wypadkach policja niezwłocznie sztandary uprzątnęła. Bawiący w Nowogrodzku posłowie Hromady Staganowicz i Borszanin usiłowali zorganizować wiec, jednakże ludność, która dążyła na nie z okolicznych miejscowości, po dowiedzeniu się, że wiecie nie zostały zgłoszone do władz administracyjnych, a tem samem niema na nie zezwolenia i traktowane będą jako nielegalne, powróciła do domów, zaś posłowie Hromady pozostali bez audytorjum.

### W Polsce.

W większych ośrodkach robotniczych w Polsce żywiły komunistyczne usiłowania wywołać zamieszki, jednak dzięki poważnemu zachowaniu się robotników z pod znaku P.P.S. i energicznemu zarządzeniom władz bezpieczeństwa — wystąpienia te stłumiono w zarodku.

Wyjątek jedynie stanowią:

— SOSNOWIEC, gdzie doszło do starcia między komunistami i P.P.S. skutkiem czego jedna osoba została ranna, oraz Warszawa.

— W WARSZAWIE, jak nas informuje nasz korespondent dzień święta robotniczego upłynął pod znakiem krwawych starć między komunistami a P.P.S.

Na placu Teatralnym socjaliści zwołali wielki wiec pod gołym niebem, podczas trwania którego pojawili się zorganizowane oddziały komunistów w różnych punktach placu. Usiłowali oni przemawiać z trybun i stanąć na czele pochodu socjalistycznego. Milicja socjalistyczna usiłowała przywrócić porządek, w tym czasie w różnych punktach placu odezwali się wystrzały rewolwerowe, które wzbudziły panikę wśród tłumu. Ludzie rzucili się do ucieczki. Napór tłumu był tak wielki, że wysokie, osadzone na cemicie sztachety żelazne odgradzające trawniki zostały połamane. Walki na pięści i łaski przerwała policja pieszka i konna, która rozpuściła tłumy.

Po tych wydarzeniach socjaliści ufornowali pochód, który ruszył przez ulice miasta. Pochód zamykała milicja socjali-

dek mi nakazywał, i co podziela z pewnością wielu ludzi, umiających czytać napisane i rozumować obiektywnie.

St. Brzostowski.

styczna zaopatrzona w grube łaski. Odbył się on spokojnie.

Przed wieczorem zdołano ustalić, iż krwawe wypadki na placu Teatralnym przyniosły płon w postaci 4 zabitych oraz kilkudziesięciu rannych. Między innemi w czasie likwidacji walk na placu Teatralnym został zraniony nożem komisarz policji Szwarc.

Do wieczora nie ustalono nazwisk zabitych, gdyż nie znaleziono przy nich papierów, natomiast jeden z zabitych nazywał się Icek Milsztejn. Nie jest wykluczone, iż kilku ciężko rannych, którzy obecnie znajdują się w szpitalach warszawskich skona w ciągu nocy.

Prócz tego odbyły się między innemi pochody i manifestacje.

— W ŁODZI, gdzie pochód złożony z około 10.000 tysięcy osób przeszedł głównymi ulicami miasta, kierując się do gmachu magistratu, na którym powiewał czerwony sztandar ze srebrnymi inicjałami P.P.S.

W chwili formowania się pochodu grupka komunistów usiłowała wywołać zamieszanie. Zająście zlikwidowała szybko policja. Skonfiskowano kilka transparentów komunistycznych, a kilka osób poturbowano.

W niektórych zakładach przemysłowych pracę ograniczono.

— W KRAKOWIE dzień 1-go maja minął zupełnie spokojnie. O godz. 10-iej tłum robotniczy zebrał się na rynku Kleparskim, skąd po wysłuchaniu przemówień posła d-ra Dąbrowskiego i senatora Englscha, zebrani udali się w pochodzie na Stary Rynek pod pomnik Adama Mickiewicza, gdzie wygłoszonych zostało kilka okolicznościowych przemówień. Następnie pochód się rozwiązał. Po południu na boisku robotniczego klubu sportowego „Legja” odbyły się zawody sportowe, a w parku krakowskim festyn ludowy.

Tegoż dnia o godz. 9-iej min. 30 rano odbyło się na placu koło III Mostu zebranie P. P. S. lewicy przy udziale około 300 osób. Przemawiali pp. Czuma i Bem z Poznania. Następnie nieliczni uczestnicy zebrania, rekrutujący się przeważnie z żydowskiej młodzieży akademickiej i robotników udali się na Mały Rynek, gdzie po przemówieniach pochód rozwiązał się. Policja skonfiskowała kilka transparentów o napisach antypaństwowych i aresztowała kilku komunistów.

W POZNANIU. Również dzień 1-go maja minął zupełnie spokojnie w Poznaniu i na terenie województwa poznańskiego, w całym województwie górnośląskim i Katowicach, we Lwowie i t. d. Praca jedynie częściowo w niektórych miejscowościach była wstrzymana. Również przebieg zupełnie spokojny miał dzień 1-go maja w Wiedniu, w Paryżu i całej Francji, w Budapeszcie i na prowincji. Podobnie spokojnie minął dzień 1-go maja w Japonii, gdzie aresztowano jednak za uprawianie agitacji 36 osób.

### Zagranicą.

— W Berlinie dzień 1-go maja minął spokojnie. Niemal wszystkie fabryki były nieczynne. Natomiast tramwaje, kolejki podziemne, omnibusy utrzymywały ruch w całej pełni. Tramwaje ograniczyły jedynie ilość wagonów. Pojawili się tylko dzielnicy ranne. Popołudniu nie wyszedł w Berlinie żaden dziennik. Wiadomości nadchodzące ze wszystkich stron Niemiec stwierdzają, że spokój nie został nigdzie zakłócony.

— W Pradze Czeskiej z okazji 1-go maja partie robotnicze przygotowały się do manifestacji przeciwko rządowi burżuazyjnemu. Po raz pierwszy od czasu powstania republiki czeskosłowackiej, socjaldemokraci czescy połączyli się z niemieckimi w wspólnej akcji, podczas gdy socjaliści narodowi i chrześcijańsko-społeczni tworzą pochód oddzielny. Niezależnie od innych partii, komuniści zorganizowali szereg manifestacji skierowanych przeciwko socjal-demokratom i burżuazji.

## „PRZEDPIEKLE” GABRIELI ZAPOLSKIEJ. 1400

— W Moskwie święto 1-go maja rozpoczęło się w Moskwie paradą wojskową na placu Czerwonym. Defiladę przyjął komisarz ludowy Woroszyłow. Obecni byli członkowie rządu oraz korpusu dyplomatycznego. Wieczorem rozpoczęła się manifestacja. Ulicami miasta przeciąga pochód z płonącymi pochodniami.

— W Paryżu kolej podziemna funkcjonowała w dniu 1-go maja normalnie. O ile chodzi o inne środki lokomocji, to z ogólnej liczby zatrudnionych przy nich osób wynoszącej 15.000, strajkowało 750 osób. Nie pracowali robotnicy budowlani oraz liczni pracownicy stolarstwa. Policja aresztowała 84 osoby, które próbowały zmusić innych do strajkowania. Również na przedmieściach Paryża oraz miastach prowincjonalnych panował w dniu wczorajszym zupełny spokój.

## Z całej Polski.

### Na awionetce.

KRAKÓW, 1.IV (Pat). Na lotnisku w Rakowicach pod Krakowem wylądował lotnik Meclure na awionetce pilotowanej przez Tabbera. Lotnicy odbywają raid powietrzny Londyn—Konstantynopol—Londyn drogą przez Belgie, Niemcy, Austrię, Węgry, Jugosławie, Turcję, Rumunję, Polskę, Niemcy, Holandję i Belgie. Lotnicy zatrzymali się w Krakowie tylko dla zaopatrzenia benzyny, poczem natychmiast odlecieli do Wrocławia.

## Komitet higieny Ligi Narodów.

GENEWA, 1.V (Pat). W dniu dzisiejszym zebrał się tu komitet higieny Ligi Narodów. Przewodniczący Madsen oświadczył, że na wniosek kierownictwa bułgarskiej służby zdrowia, wydelegowany został do Bułgarii członek sekcji higieny Ligi Narodów dr. Wroczyński w celu współpracy z władzami bułgarskimi w niesieniu pomocy ludności dotkniętej katastrofą trzęsienia ziemi oraz w zakresie zarządzeń sanitarnych.

## Zjazd Gospodarczy Związku Miast Polskich.

W dniu 25 b. m. rozpoczął obrady Zjazd Związku Miast Polskich. Zjazd został otwarty przez p. inż. Stomińskiego, prezydenta m. st. Warszawy, który powitał uczestników w imieniu stolicy. W przemówieniu swem p. inż. Stomiński wskazał na znaczenie zjazdu, który stawia sobie za zadanie nawiązanie pomiędzy poszczególnymi gminami miejskimi Polski — łączności w dziedzinie gospodarczej, co bezwzględnie jest jednym z potrzebnych czynników postępu i rozwoju w tej dziedzinie.

Następnie po ukończeniu regulaminu obrad inż. W. Rabczewski wygłosił dłuższy referat w sprawie rozbudowy i regulacji miast nowoczesnych. Doniosłość kwestji poruszanej przez referenta staje się najzupełniej zrozumiała, jeśli się zważy wzrost zaludnienia w miastach powodowany poza naturalnym przyrostem ludności, także i dążnością ludności wiejskiej do osiedlania się w mieście w związku z łatwiejszą możliwością zarobkowania, a i w związku z samem życiem miejskiem, które wielu pociąga. Te oto czynniki wpływają na znaczny wzrost zaludnienia, co wywołuje potrzebę rozbudowy miast, a więc i regulacji, która obejmuje to wszystko, co określa kształtowanie się rozbudowy miasta. Znaczenie regulacji jest dla miast olbrzymie, a mimo to miasta polskie przeważnie nie posiadają planów regulacyjnych, wobec czego rozwój ich idzie żywiołowo. Ponieważ ustalanie i urzeczywistnianie projektów w tej dziedzinie należy do kompetencji miast, przeto do nich należy rola decydująca o bardzo rozległym zakresie. Pozatem samorząd z tytułu powołania swego, jako

## Zł. 700.000

400 000, 300 000, 250 000, 100 000, 80 000, 75 000, 70 000, 60 000, 50 000 i t. d., i t. d.

może każdy wygrać, kto zakupi

## los I. klasy

Loterji Klasowej

w największym i najszcześniejszym Kantorze w kraju

„NADZIEJA”

ŁWÓW, SYKSTUSKA 6.

Co drugi los wygra!

Ciągnięcie już 19 i 21 maja b. r. Ceny losów: 1/4 losu zł. 10.—, 1/2 losu zł. 20.—, 3/4 losu zł. 40.—

Zamówienia załatwiamy odwrotną pocztą.

Karta zamówień W. K.

Do „Nadzieji”, Łwów, Sykstuska 6.

Zamawiam do I-iej klasy

..... czwartek po Zł. 10.—

..... piątek po Zł. 20.—

..... całych po Zł. 40.—

Należytość w kwocie ..... Zł. uiszczę blankietem P. K. O. przez Firmę do oryginalnych losów dotaczonym.

Imię i nazwisko .....

Dokładny adres .....

1375-3

organizacji prawa publicznego, mającej na celu zaspokojenie potrzeb kolektywnych, posiada rozległe zadania w dziedzinie społecznej, które są przedmiotem specjalnej nauki t. zw. urbanistyki, stojącej obecnie na względnie wysokim poziomie wiedzy.

W dalszym ciągu zjazdu wysłuchano referatu p. inż. arch. E. Dunina o rozbudowie miast. Referent powołał przedewszystkiem dotkliwie odczuwany gód mieszkaniowy, będący w przeważnym stopniu wynikiem zahamowania ruchu budowlanego. W tej dziedzinie samorządy mają możność rozwinięcia i prowadzenia własnej polityki budowlanej, a to wskutek odpowiednich uprawnień nadawanych miastom przez ustawę o rozbudowie miast. Realizacja tych uprawnień jest możliwa wobec wyposażenia miast w odpowiednie fundusze w postaci kredytów przyznawanych gminom na rozbudowę. Czynnikiem decydującym w rozdzielaniu tych kredytów jest komitet rozbudowy, którego działalność musi posiadać pewne wytyczne, by zgóry unieemożliwić wykorzystanie akcji dla celów ściśle prywatnych. Komitet rozbudowy w Warszawie na podstawie praktyki dotychczasowej ustalił poniękad te wytyczne, które mogłyby być sprecyzowane w sposób następujący.

Kredyt budowlany ma być w pierwszym rzędzie przyznawany spółdzielniom mieszkaniowym, których zadaniem jest budowa mieszkań dla swych członków. Spółdzielnie takie mogą korzystać z kredytu w wysokości 90 proc., natomiast wszelkim innym spółdzielniom, jak również i osobom prywatnym ma być przyznawany kredyt w wysokości nieprzekraczającej 75 proc.

Akcja budowlana ma być pokierowana w ten sposób, ażeby budowano w pierwszym rzędzie mieszkania tanie i skromne z pominięciem droższych i wytworniejszych. Wreszcie niezmiernie ważnem jest zwalczanie nieuczciwej drożyzny cegieł. Pomocną tu się okaże wszelka inicjatywa w tym kierunku jak również próbowanie zastosowania materiałów zastępczych w postaci np. pustaków oraz żelazobetonu.

Program zjazdu poza częścią rozrywkową - reprezentacyjną przewiduje jeszcze referat p. inż. Heinego w sprawie budowy oraz konserwacji dróg w miastach, poczem nastąpi dyskusja oraz powzięcie odpowiednich uchwał.

A. D.

Silne lotnictwo—to potęga państwa!

## Dwaj laureaci.

Kazimierz Przerwa Tetmajer. — Julian Tuwim.

Koniec ubiegłego miesiąca zaznaczył się w naszym życiu literackim dwoma doniosłymi wydarzeniami: nagrodę literacką m. Warszawy uzyskał poeta i powieściopisarz Kazimierz Przerwa Tetmajer, nagrodę literacką m. Łodzi poeta Julian Tuwim. Poza moralnem znaczeniem tych nagród dla laureatów, a niemierniejszym znaczeniem finansowem (nagroda Warszawy 15.000 zł. nagroda Łodzi 10.000 zł.) te dwa akty posiadają również znaczną wagę dla propagandy literatury wogóle, tak u nas wciąż jeszcze potrzebnej. Przyczynią się one z pewnością do pobudzenia zainteresowania się twórczością laureatów wśród czytelników polskich, zainteresowanie twórczością wysokiej wartości ideowej i artystycznej.

W związku z tem podajemy tu garść informacji o każdym z nagrodzonych pisarzy.

Kazimierz Przerwa Tetmajer urodził się 12 lutego 1865 roku w Ludźmierzu, jako syn b. żołnierza wojsk polskich z 1830—1831, posła i marszałka powiatu

nowotarskiego. Gimnazjum a następnie uniwersytet ukończył w Krakowie. Pierwszy swój utwór, nowelę opartą na motywach góralskich, wydrukował przyszły twórca „Skalnego Podhala” w roku 1886. Atmosferze domu rodzinnego, w którym żyły tradycje napoleońskie i powstania listopadowego zawdzięcza poeta zamięsny rys swych twórczości: rozmiłowanie w typach bohaterów, duszach silnych i wspaniałych, co znajduje główny wyraz w „końcu epopei napoleońskiej” w dramacie „Zawiszy Czarnym” i innych.

W roku 1887 ukazuje się pierwsze poematy Tetmajera: „Illa” i „Allegoria”. W następnym roku na konkursie uniwersyteckim uzyskuje poeta odznaczenie za wiersz o Mickiewiczu, w rok później nagradzają go wiersz, napisany ku uczczeniu Kraszewskiego. Wreszcie w 1895 na konkursie „Czasu” zdobywa nagrodę jego słynna dziś nowela p. t. „Ksiądz Piotr”.

Rozpoczynał więc Tetmajer karierę literacką pod jaknajlepszymi wróżbami. I jeżeli można nazwać karierę zdobywcę ogromnej sławy w Ojczyźnie i niemierniejszego od niej rozgłosu — karierę taką autor „Ochłani” zrobił. Od razu, w zaraniu twórczości ujawniła się najznamienniejsza cecha jego psychiki twórczej: liryzm. Najpełniejsze ujęcie znalazł żywioł liryczny

Tetmajera w drobnych utworach, które ukazywały się serjami, objęte wspólnym tytułem: „Poezje”. One właśnie wysunęły twórcę na czoło poetów polskich końca XIX i początków wieku XX, wzbudzając dawno nie obserwowany w życiu literackim zachwyt czytelników i uznanie krytyki. Ujęła wszystkich czarująca doskonałość formy tych liryk, bezpośredniość i siła uczuć, grających gamą najprzeróżniejszych wzruszeń i nastrojów, zwłaszcza w zakresie liryki erotycznej, gdzie Tetmajer osiągnął wirtuozostwo wyrazu. Śmiało rzec można, iż od czasów Słowackiego nie było w Polsce duszy poetyckiej tak bujnej, tak gorącej w swych umiłowaniach i tęsknotach, jak dusza Tetmajera.

We wszystkich antologjach, wypisach i zbiorach poetyckich drukowane „Poezje” jego trafiały do czytelnika, znużonego chłodną refleksyjnością Asnyka lub wierszów. frazeologią pozytywistów i porywały go. Wiersze Tetmajera śpiewało się, deklamowało, czytało, melodeklamowało, przepisywało i znów śpiewało.

Ale twórczość liryczna nie wyczerpała wszystkich potęg i zasobów twórczych znakomitego pisarza. Jednocześnie wspaniała rozwija się powieściowa twórczość Tetmajera, znacząca się w historii literatury dziełami tej miary co „Na Skalnem Pod-

halu”, „Anioł Śmierci”, „Melancholia”, „Ochłani”, „Panna Mery”, „Koniec epopei napoleońskiej” i wiele innych. Ukazał się w nich nietylko wielki artysta pisarz, świetnie operujący słowem polskiem, ale i głęboki, czujny obserwator spraw życia ludzkiego, w ich nieprzemijającej istocie.

Po wojnie Tetmajer zamilkł zupełnie, do czego, zdaje się, przyczynił się głównie zły stan zdrowia. A pomimo tak obfitego ilościowo, i tak cennego dorobku pisarskiego — zwykłą koleją losu pisarzy polskich znalazł się w bardzo ciężkich warunkach materialnych. To też nagroda teraz przyznana mu będzie miała nietylko znaczenie hołdu dla wielkich zasług pisarskich, lecz jednocześnie ułatwi gorzką dlań egzystację tej prawdziwie chlubie naszej poezji.

\*\*\*

Julian Tuwim, urodził się w Łodzi w 1894 roku. Zadebiutował tomem poezji „Czyhanie na Boga” w roku 1918, i odrazu wysunął się na czoło młodego pokolenia poetów, zgrupowanych dookoła czasopisma „Skamander”, do której to grupy należą również Jan Lechoń, Antoni Stoniński, Jarosław Iwaszkiewicz i inni. Odrazu dał się poznać jako talent żywiołowy, ekspansyjny, jako poeta nieokleślanego gustu, lubujący się w akcentach sil-

nych i nie cofający się nawet przed jaskrawieniem wyrazu. Zasluguje na podkreślenie niezmiernie rzetelny i świeży stosunek poety do materiału — tworzywa, do języka, który Tuwim opanował znakomicie, czyniąc z niego posłuszną a subtelne narzędzie dla kształtowania swych lirycznych wypowiedzi.

W ubiegłym roku autor „Czyhanie na Boga” był gościem naszego Związku Literatów w Wilnie. Odczytał wtedy w estradzie w „Reducie” wiele ze swych niepokojących często oryginalnością poezji, przeczytał mistrzowski przekład „Słowa o pułku Igora”, (wydany ostatnio nakładem „Biblioteki Narodowej”). Z datą 1927 roku ukazał się szósty z kolei tom poezji Tuwima p. t. „Słowa we krwi”, który wkrótce omówimy osobno.

Cieszymy się, że Łódź, złożysz w roku ubiegłym hołd pracy pisarskiej Aleksandra Świętochowskiego, obecnie nagradza młodego, pełnego jeszcze niewyczerpanych sił poety, który w krótkim stosunkowo czasie tak pięknie zapisał się na kartach współczesnej poezji, a który ma jeszcze tak wiele w tej dziedzinie do powiedzenia.

it.



# Życie gospodarcze.

## Pomoc kredytowa dla rolnictwa Z. Nowogródzkiej.

(Ciąg dalszy referatu dyr. P. B. R. w Wilnie p. Maculewicz).

Jeżeli chodzi o dezyderaty na przyszłość w stosunku do kredytu krótkoterminowego Banku, to przede wszystkim wymienić tu należy konieczność uruchomienia kredytów specjalnych, umożliwiających rolnikom wykorzystanie koniunktur rynkowych przy realizacji zbiorów.

W dalszym ciągu potrzebny jest kredyt, mający ułatwić wzniesienie zabudowań nowopowstałych, bądź to w drodze reformy rolnej, bądź to samorzutnie drobnych gospodarstw rolnych. Kredyt ten jest w mniejszym stopniu i może być udzielany w formie bezpośrednich pożyczek właścicielom gospodarstw rolnych, lecz przeważnie winien być przeznaczony na zorganizowanie specjalnych spółdzielni, których zadaniem byłoby dostarczenie drobnemu rolnikowi na kredyt potrzebnych mu materiałów budowlanych. Wśród rozmaitych typów spółdzielni budowlanych wymienić należy: spółdzielnie — cegielnie polowe, betoniarne spółdzielnie oraz spółdzielnie, wznoszące t. zw. domy glino-błotne. Spółdzielnie budowlane miałyby pierwszorzędne znaczenie przy zabudowaniu się kolonii, powstałych na skutek dokonanych scalenia gruntów, dotychczas bowiem zabudowanie się tych kolonii odbywało się w sposób pierwotny i zupełnie dowolny. Realizacja tego typu kredytów przewidziana jest w połowie roku bieżącego.

Szczególnie wydatnym był przydział kredytów na wypłatę pożyczek z funduszu na odbudowę budynków, zniszczonych wskutek działań wojennych. Mianowicie na dzień 1 marca r. b. były wydane w województwie nowogródzkim 6.015 pożyczek na sumę 2.929.802,20 zł. Również dostatecznym, a nawet przekraczającym zapotrzebowanie był przydział sum na fundusz pomocy kredytowej przy komasacji. Wszystkie zapotrzebowania na pożyczki z tego funduszu mogły być nie tylko pokrywane, a nowe dotacje napływały w prawidłowych odstępach czasu. Rozwój prac komasacyjnych łącznie z należytą organizacją funduszu pomocy kredytowej spowodował znaczny wzrost pożyczek z tego funduszu, a mianowicie: na dzień 1 marca r. b. było wydanych na terenie województwa nowogródzkiego 945 pożyczek na sumę 496.229,89 zł.

Większe dotacje na fundusz pomocy kredytowej dla osadników wojskowych dały możność w roku ubiegłym załatwienia prawie wszystkich podań osadników woj-

skowych o pierwiastkowe pożyczki w kwocie 1.255 zł. Oczywiście, że kwota pierwiastkowej pożyczki ustalona przed dewaluacją złotego przy obecnych cenach była zupełnie niewystarczająca, nawet z zapomogą budulcową łącznie, na jakie takie zagospodarowanie się na działce osadniczej, to też koniecznością są dalsze przydziały kredytów na fundusz pomocy kredytowej dla osadników wojskowych, względnie przeznaczonych na ten cel przydziały na fundusz zapomóg i kredytu ulgowego dla wypłaty uzupełniających pożyczek osadnikom. Tylko pod tym warunkiem możliwym jest osiągnięcie tego celu, jakiemu ma służyć osadnictwo. Na dzień 1 marca 1928 r. było wypłaconych z funduszu pomocy kredytowej dla osadników wojskowych 1848 pożyczek na sumę 1.721.152,58 zł.

Podobnie jak w roku ubiegłym, dotacje na fundusz pomocy kredytowej dla osadników cywilnych oraz stanowiący naturalne przedłużenie tego funduszu — fundusz zapomóg i kredytu ulgowego — były zupełnie wystarczające. Na dzień 1 marca r. b. było wydanych osadnikom cywilnym 1276 pożyczek na sumę 1.125.667,06 zł. Specjalne znaczenie dla województw północno-wschodnich mają kredyty na melioracje rolne i hodowlane. Zainteresowanie się kredytem na melioracje znacznie wzrosło mimo, że dotychczas panuje pewna nieufność do wyników, jakie melioracje dać mogą. Uruśnięciem przy uzyskaniu kredytów na melioracje było to, iż kredyty te zasadniczo udzielane były tylko spółkom wodnym. Utworzenie spółek wodnych wobec pewnej nieufności drobnych rolników napotykało na bierny opór nawet u zainteresowanych w melioracjach. Obecnie możliwym jest uzyskanie tych kredytów nie tylko przez spółki wodne, lecz i przez poszczególnych rolników indywidualnie. Zasady udzielania tego kredytu są zawarte w oddzielnym komunikacie (zał. Nr. 4). Na dzień 1 marca r. b. na terenie województwa nowogródzkiego korzystali z kredytów 3 spółki wodne i Nowogródzki Związek Komunalny, którym zostało przyznane na melioracje 102,107,84 złotych.

Niezależnie od pożyczek na dokonanie melioracji Bank wydawał pożyczki na opracowanie planów melioracyjnych, których to pożyczek wydanych zostało na 28.300 zł.

D. n.

## Z CAŁEJ POLSKI.

— W sprawie organizacji Państwowego Instytutu Mleczarskiego. W celu podniesienia wartości przetworów mlecznych i ich ujednolicenia gatunkowego Ministerstwo Rolnictwa ma zamiar powołać do życia państwowy instytut mleczarski, w myśl uchwały, jakie zapadły na ostatnim zjeździe mleczarskim w Poznaniu, w listopadzie 1927 r.

Instytut ten będzie prowadził badania nad bakterjologią mleczną i fabrykacją kultur na wzór krajów zachodnich, gdzie dzięki tym kulturom osiągnięto wysoki gatunek i jednolitość, niezbędną dla standaryzacji. Instytut taki ma powstać na jednym z folwarków państw. Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach.

— Z rynku drzewnego. Zastój w handlu materiałami tartelnymi, spowodowany niewyraźną sytuacją w przemyśle budowlanym i powstrzymaniem się kupców niemieckich od zakupu materiałów przetartych — wobec nasycenia się rynku niemieckimi blokami i dłuższymi sosenami z Polski, — zmusza przemysłowców do sprzedaży małych, pojedynczych partii drzewa po cenach, niższych od własnych kosztów produkcji.

To samo stwierdzają rezultaty przetargów w dyrekcjach lasów państwowych. Na ostatnim przetargu w Siedlcach wystawione jednostki liicytacyjne nie znalazły nabywców nawet po cenach wywoławczych.

— W sprawie Banku Drzewnego. Jak się dowiadujemy, prace organizacyjne w sprawie powołania do życia Banku Drzewnego szybko posuwają się naprzód.

Projekt instytucji został poparty dodatnio przez dyrektora Banku Polskiego i Prezydium Banku Gosp. w Krakowie. Odbyły się też w powyższej sprawie konferencje z przedstawicielami przemysłu drzewnego. Przewiduje się, że kapitał akcyjny banku 3 miliony złotych zostanie pokryty wyłącznie przez przemysł krajowy.

## W sprawie spławu drzewa na Niemnie i Wilji.

W dniu 8 b. m. w lokalu Dyrekcji Dróg Wodnych odbędzie się konferencja zainteresowanych czynników w kwestii uregulowania spławu drzewa na Niemnie i Wilji. Na konferencję tę spodziewany jest przyjazd litewskich kupców z Kłajpedy.

## Bezrobotni z Litwy wędrują do Polski.

Onegdaj w rejonie odcinka N. Troki patrol K. O. P. zatrzymał trzy rodziny litewskie: Czyżusa, Gołębiowskich i Swirburtów, które zeżnały się przekroczyć granicę jedynie w celu znalezienia pracy. Czyżus

zszedł, iż wobec ogromnego zwiększenia się bezrobocia wśród robotników na Litwie należy się spodziewać w najbliższych dniach większego napływu do Polski robotników rolnych z Litwy.

## Ceny w Wilnie z dn. 1-go maja 1928 r.

### W h u r c i e

|                     |       |
|---------------------|-------|
| Zemłopłody:         |       |
| Żyto za 100 klg.    | 54    |
| Owies               | 47-48 |
| Jęczmień białowłosy | 56    |
| „ na kaszę          | 52    |

### W d e t a l u.

|                     |         |
|---------------------|---------|
| Mąka amer. za 1 kg. | 110-120 |
| „ żytnia razowa     | 60-62   |
| „ kartofliana       | 85-95   |
| „ greczana          | 80-90   |
| „ jęczmienna        | 65-75   |
| chleb razowy        | 0.55    |

|                 |           |
|-----------------|-----------|
| Mięso           |           |
| wołowe za 1 kg. | 2.80      |
| cielęc          | 2.00      |
| wieprzowina     | 2.90-3.40 |

|                  |             |
|------------------|-------------|
| D r o b i e:     |             |
| kury za 1 sztukę | 2.50-8.60   |
| kui czyste       | 2.00-4.00   |
| kaczki żywe      | 5.00-6.00   |
| kaczki białe     | 4.00-6.00   |
| gęsi żywe        | 12.00-15.00 |
| gęsi białe       | 10-12       |
| indyki żywe      | 18-22       |
| indyki białe     | 12-15       |

|                      |           |
|----------------------|-----------|
| Tłuszcze:            |           |
| słonina kraj. 1 gat. | 4.00-4.20 |
| „ kraj. 2 gat.       | 3.40-4.00 |
| smalec wieprzowy     | 3.50-4.60 |

### Ceny rynkowe.

|         |           |
|---------|-----------|
| Oleje:  |           |
| liniany | 2.10-2.15 |
| kokost  | 2.40      |
| makuchy | 52-55     |

|                    |           |
|--------------------|-----------|
| Nabiał:            |           |
| mleko za litr      | 0.30-0.40 |
| śmietana za 1 litr | 1.50-2.20 |
| s e r              | 1.00-1.50 |
| masło niesolone    | 5.00-6.00 |
| „ solone           | 4.50-5.50 |
| masło deserowe     | 6.50-7.50 |
| jaja za 10 sztuk   | 1.20-1.50 |
| twaróg             | 1.20-1.50 |

## Giełda warszawska z dn. 1.V. b. r.

### C Z E K I:

|            |                   |
|------------|-------------------|
| Dolary     | 8.83 1/4-8.86 1/4 |
| London     | 43.40-43.38       |
| Nowy-Jork  | 8.90-8.88         |
| Paryż      | 35.10-35.01       |
| Praga      | 26.41-26.35       |
| Szwajcaria | 171.77-171.34     |
| Stokholm   | 239.20-238.60     |
| Wiedeń     | 125.43-125.12     |

## Popierajcie Ligę Morską i Rzeczną!

## PROGRAM UROCZYSTEGO OBCHODU

Święta Narodowego w dniu 3-go maja 1928 roku w Wilnie.

2-go maja.  
Godz. 8 Zawody strzeleckie z broni długiej w strzelnicy garnizonowej na Zakęcie dla hufców szkolnych i Stowarzyszeń P. W.  
19 Capstrzyki orkiestr wojskowych na ulicach miasta, iluminacja Góry Zamkowej.

3-go maja.  
9 Bieg sztafetowy 18-kilometrowy Wilno—Nowa-Wilejka. Start i meta przed parkiem sportowym im Żeligowskiego.  
10,15 Uroczyste nabożeństwo w Bazylice.  
U w a g a: Organizacje społeczne i zawodowe ustawiają się na placu Katedralnym. Sztandarowi ze sztandarami w asyście 3-5 osób wchodzi do Bazyliki i tworzą szpalę po obu stronach przejścia od głównych drzwi wejściowych do prezbiterium.

11,30 Defilada organizacyj społecznych i zawodowych przed p. wojewodą na ulicy Mickiewicza około Banku Polskiego.  
12,15 Defilada garnizonu wileńskiego i organizacji przysposobienia wojskowego na placu Łukiskim.  
12,45 Rewja sportowa na placu Łukiskim. Organizuje Kuratorium Okr. Szkoln. Wilno.  
13,30 Przedstawienie w Sali Miejskiej dla uczącej się młodzieży szkół powszechnych.  
14,30 Marsz harcowski 10-kilometrowy ok. Wilno. Start i meta przed Parkiem im. gen. Żeligowskiego. Organizuje Komenda chorągwi harcowskiej męskiej.

Godz. 15,00 Zawody bokserskie w Ogrodzie Bernardyńskim. Organizuje Ośrodek Wychowania Fizycznego.  
15,30 Wycieczka szosowa 20-kilometrowy cyklizm. Wilno—Niemen. Start i meta w Ogrodzie Bernardyńskim. Organizuje Wileńskie T. W. Cyklistów.  
15,30 Na Stadionie Ośrodka Wychowania Fizycznego na Piłomencie batalistyczne przedstawienie „Kościusko pod Racławicami”.  
16,00 Rewja wioślarska na Wilji. Organizuje Międzyklubowa Komisja Towarzystw Wioślarskich.  
16,30 Popis gimnastyczny Tow. Gimn. „Sokół” w Ogrodzie Bernardyńskim. Organizuje T. G. S.  
16—19 Gry sportowe — organizuje Ośrodek Wychowania Fizycznego i Kuratorium Okr. Szkolnego.  
Koncert orkiestr wojskowych.

### Miejsce i czas gler i koncertów.

16 — 19 plac Łukiski.  
15,30 — 19 plac Bosacki.  
16 — 17,30 plac przy gimnazjum Orzeszkowej.  
17 Przedstawienie w Teatrze „Lutnia” dla dzieci szkół powszechnych.  
U w a g a: Wszelkie widokiska przed przedstawieniem „Kościusko pod Racławicami” — bezpłatne.

Komitet Obchodu 3-go Maja  
Magistrat m. Wilna.

Magistrat m. Wilna zwraca się z gorącym apelem do wszystkich mieszkańców o łaskawe ozdobienie okien i balkonów na uroczysty dzień 3-go Maja.

## Ogólne zebranie Głównego Komitetu Budowy Pomnika A. Mickiewicza w Wilnie

W niedzielę, 29 bm. odbyło się pod przewodnictwem gen. L. Żeligowskiego, prezesa głównego Komitetu budowy pomnika A. Mickiewicza w Wilnie, ogólne zebranie tegoż Komitetu. Zarząd przedstawił ogólnemu zebraniu sprawozdanie z dotychczasowej akcji, obejmującej okres 3 lat, t. j. od ogólnego zebrania odbytego 22 kwietnia 1925 r.

Po zagaleniu obrad przez gen. Żeligowskiego i odczytaniu i przyjęciu protokołu poprzedniego zebrania część sprawozdawczą rozpoczął sekretarz, członek zarządu, prof. Jerzy Remer informując zebranych o pracach sekretariatu, poczem szefowie poszczególnych sekcji: prof. F. Ruszczyk (sekcja artyst.), red. Cz. Jankowski (sekcja prasowo-propag.), dyr. J. Korolec (s. finans.) i prez. Jan Pietraszewski (kom. rewizyjna) przedstawili stan dokonanych prac z odnośnego działania.

Z powyższych sprawozdań wynika, że zarząd Komitetu na mocy upoważnienia ogólnego zebrania, ogłosił konkurs na pomnik A. Mickiewicza, który nie dał, pomimo nadzwyczajnej ilości (67) nadesłanych projektów, takiego dzieła monumentalnego, któreby zarząd mógł zaproponować do realizacji.

Ponieważ w myśl uchwały zarządu żaden z nagrodzonych projektów nie nadaje się w obecnej formie do wystawienia, zarząd postanowił ogłosić konkurs ściślejszy, w którym wzięliby udział specjalnie zaproszeni artyści.  
Ze sprawozdania sekcji finansowej wynika, że akcja zbierania funduszy w formie list składek, rozestanych w liczbie 70.650, obejmujących dotychczas Wilno i województwa: wileńskie, białostockie, nowogródzkie, poleskie, wołyńskie, śląskie, krakowskie, łowickie, stanisławowskie, tarnopolskie, kieleckie, łódzkie, lubelskie, oprócz tych kuratorów okręgów szkolnych w Poznaniu, Białymstoku, Krakowie, Łodzi, Lublinie, dyrekcje Poczty i Telegr. oraz dyrekcje Kolei Państw. dała stosunkowo pomysły rezultaty.

W zamierzeniach sekcji finansowej było rozesłanie 150 tys. list. Z dotychczasowych wpływów lwią część stanowią składki młodzieży szkół powszechnych i średnich dzięki gorącemu poparciu akcji zbiorczy przez p. ministra W. R. i O. S. dr. Gustawa Dobruckiego. Z dotychczas rozesłanych list zwrócono 14%, a przeciętna suma na jedną listę wynosi 17 zł. 92 gr. przy ogólnym zbiorze 152.214 zł. 37 gr. Listy znaczniejszych ofiar, złożonych przez osoby i instytucje otwierają: Pan Prezydent Rzeczypospolitej Ignacy Mościcki, Prezes Rady Ministrów Marszałek Józef Piłsudski, wszyscy p. p. ministrowie, następnie b. wojskowy Komitet Budowy pomnika Mickiewicza w Wilnie oraz na skutek bezpośredniego zwrócenia się do wszystkich prezydentów i burmistrzów miast i miasteczek Rzeczypospolitej — magistraty: Warszawy (25.000 zł.), Wilna (10.000 zł.), na rok bież. Lwowa (1.000 zł.), Poznania i Stołpców po (500 zł.), Bielska Podlaskiego (200 zł.), Białej, Bydgoszczy, Dubna, Nowogrodka, Osmiany i Pabjanic po (100 zł.), Drohobycza, Wejcherowa, Wrześni i Urzędu Gminnego w Postawach po (50 zł.), Wydziałów powiatowych Sejmików: Osmiańskiego (1000 zł.), Dziśnieńskiego (800 zł.), Mołodzieńskiego (100 zł.).

Z zestawienia cyfrowego Sekcji Finansowej na dzień 25.IV. r. b. bilans przedstawia się w wpływach 153.382 zł. 52 gr. w wydatkach 40.462 zł. 73 gr. stan kasy 112.919 zł 79 gr. gotówką umieszczoną w P. K. O. i Bankach Roln. Przem. Gospodarstwa Krajowego, Zw. Sp. Zarobkowych. Dalsza akcja zbiorcza ma objąć całkowity teren Rzeczypospolitej, gdzie będą powołane do życia komitety wojewódzkie, których zadaniem będzie powołanie do życia komitetów powiatowych, a przez to komitetów gminnych i parafialnych.

Sekcja Propagandowa — prasowa opra-

cowała odezwę do narodu w sprawie wzniesienia w Wilnie pomnika, rozesała wspomnianą odezwę do 200 dzienników, wydała w związku z wystawą projektów modeli na pomnik ulotkę, będącą przewodnikiem po wystawie, a zarazem wyjaśniającą idee budowy samego pomnika. Wreszcie Komisja Rewizyjna ustaliła na podstawie kilkakrotnych badań sposób przeprowadzenia całej akcji finansowej i rachunkowości, prowadzonej przez Sekcję Finansową, uważając za cel za wzorowo postawiony przez dyr. Korolca.

W części drugiej porządku obrad, obejmującej program działalności Komitetu na przyszłość, Zarząd wystąpił z wnioskiem uzyskania od Ogólnego Zebrania pełnomocnictw do prowadzenia całej akcji do końca włącznie z postawieniem pomnika. Pomimo pełnego zaufania, jakim obdarzono Zarząd ze strony dość licznie zgromadzonych członków, wypowiedziano się za myślą statutu Komitetu, oddającą ostateczną decyzję w ręce Ogólnego Zebrania. Wobec powyższego Zarząd przedstawił Zebraniu wniosek o udzielenie mu wszystkich pełnomocnictw wyłączając samą sprawę wyboru projektu, przeznaczającego do realizacji, co zostało jednogłośnie uchwalone.

## Komunikaty Związku Literatów i Syndykatu Dziennikarzy.

— XVI Środa Literacka: Dnia 2-go maja r. b., t. j. dzisiaj w środę, o godz. 8-mej wieczorem odbędzie się w lokalu Wydziału Sztuk Pięknych przy ul. Sw. Anny Nr 4 kolejna środa literacka na temat „Regionalizm a uniwersalizm”. Referaty wygłoszą pp. Halina Zawadzka, Helena Romer-Ochenkowska. Poza tem spodziewane są dalsze referaty oraz udział w dyskusji. Ze względu na ciekawy i aktualny temat wieczoru, uprasza się członków Związku Literatów i gości o punktualne przybycie.

— Komunikat Związku Literatów. W swoim czasie ukazał się w Nr. 9 „Tygodnika Ilustrowanego” z r. b. artykuł p. t. „Pomniki architektury wileńskiej”, podpisany przez p. Eugenjusza Schumera, a przez Związek Zawodowy Literatów Polskich w Wilnie napiętnowany jako plagiat, którego p. Schummer dopuścił się na książce prof. Juliusza Kłosa p. t. „Wilno, przewodnik krajoznawczy”. Administracja „Tygodnika Ilustrowanego” naskutkiem opinii Związku Zaw. Literatów oddała honorarium do dyspozycji prof. J. Kłosa. Pan prof. Kłos ze swej strony przeznaczył wymienione honorarium w kwocie 106 zł. 20 gr. (Sto sześć złotych 20 groszy) na Fundusz Zapożyczony Literatów Wileńskich do dyspozycji Związku Zawodowego Literatów Polskich w Wilnie. Podając powyższe do wiadomości publicznej, zarząd Z. L. P. wyraża panu profesorowi Juliuszowi Kłosowi i dziekanowi Wydziału Sztuk Pięknych U. S. B. serdeczne podziękowanie.

— Z Syndykatu Dziennikarzy Wileńskich. Na odbytem w dniu 1 b. m. walnym zebraniu Syndykatu Dziennikarzy Wileńskich, delegatami na zwolany na dzień 3-go maja do Warszawy zjazd delegatów Syndykatów Dziennikarzy, wybrani zostali p. prezes Syndykatu Dziennikarzy Wileńskich red. Czesław Jankowski i redaktor „Expressu Kolejowego” p. Jerzy Kamiński.

### KINA I FILMY.

## „Upiorne oczy”.

(Kinem. „Polonia”).

Film przeciwny, wyreżyserowany jednak nienajgorzej, inscenizowany nieźle. Widzyczna Alice Terry, piękny Petrovich, „demoniczny” Weger. Typy naogół dobre. Trochę Paryża, trochę Monte Carlo (nie rzućmy za autentyczność ostatek), ciekawe zdjęcia z jałgośmi miasteczka (według scenariusza — na Riwierze) z interesującą architekturą. Parę ładnych widoków (ogrodów w Paryżu, piękne serpentynty szosy).

To mniej więcej wszystko co da się o tym filmie powiedzieć. Po zatem — dużo banalności.

## PLASZCZE GUMOWE

poleca

N. GLEZER, wyroby gumowe,  
Gdańska 64 tel. 421. 1360

### W KRÓTKIE

## „PRZEDPIEKLE”

GABRIELI ZAPOLSKIEJ.

1401

## Wieści z kraju.

### KRONIKA MEJSZAGOLSKA.

— Objaw zgorzenia. Jeszcze nie przebrzmiała głośnie sprawa listu pasterskiego biskupa łomżyńskiego ks. Łukomskiego, który z powodu wyników wyborów w swojej diecezji poprosił o skonfiskowanie całej lewicy świętą Wielkanocę, gdy dowiadujemy się o podobnym wypadku na terenie naszych ziem litewsko-białoruskich. Oto jak nam donoszą z Mejszagoly, proboszcz tamtejszej parafii, powołując się na polecenie ks. arcybiskupa Jajbrzykowskiego poszedł w ślady ks. biskupa Łukomskiego.

Chodzi o to, że parafia mejszagolska oddała minimalną ilość głosów na Blok Katolicko-Narodowy. Gros padł na „Wyzwolenie” i „Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem”. Otóż proboszcz parafii mejszagolskiej, omawiając wynik wyborów i podnosząc klęskę t. zw. katolicko-narodowych ogłosił z tego powodu żałobę, zapowiadając, że procesje odbywać się będą bez faretów, a msza święta w niedzielę będzie tylko cicha.

Jednocześnie zaznaczył ks. proboszcz parafii mejszagolskiej, że w wypadku, gdyby wierni trwali nadal w „bezbożnym uporze” odmówi im wszelkich posług religijnych.

Donoszą nam z Mejszagoly, że represje religijne ze strony ks. proboszcza parafii mejszagolskiej wywołały w tamtejszej okolicy ogromne wzburzenie. Siejąc ogólne zgorzenie. W ostatnich dniach o niczem się tam tyle nie mówi, jak o kazaniu niedzielnym. Skądinąd szczerze oddani kościołowi tamtejsi mieszkańcy nie mogą zrozumieć, co jest w tem złego, że ich przekonania polityczne, nie pokrywają się z osobistymi przekonaniami ich kapłana i są ogromnie rozżaleni, że miast słów bożych słyszą w kościele polajanki polityczne.

Ciekawi jesteśmy, czy naprawdę ks. arcybiskup Jajbrzykowski dał takie podległemu sobie kierownikowi dyrekcji, czy też proboszcz parafii mejszagolskiej zastosował represje względem wiernych na własną rękę no i... odpowiedzialność.

### KRONIKA NIEMENCZYŃSKA.

— Pochwylenie mordercy. Przedwczoraj dnia 30 kwietnia r. b. około zasklanku Kornelski, gminy niemenczyńskiej został aresztowany, poszukiwany od trzech lat, niebezpieczny bandyta Piotr Sienkiewicz. Zbrodniarz ten w r. 1925 zamordował w sposób bestialski w zask. Kornelski ojca swego i macochę. Po dokonaniu tego morderstwa zbiegł na Litwę. Kilkakrotnie zabieg polskich władz pogranicznych u Litwinów, mających na celu wydanie ukrywającego się tam mordercy, nie dały pozytywnego rezultatu. Ostatnio jeden z funkcjonariuszy śledczych komendy policji na powiat wileńsko-trocki p. Songin, znany z aresztowania swego czasu w Wilnie groźnego bandyty Rysia, ustalił, iż morderca ukrywa się w lesie, w pobliżu Kornelsk, w których przed trzema laty, popełnił zbrodnię. W nocy 30 kwietnia mordercę pochwycono, w chwili gdy spał w swej kryjówce leśnej. Wczoraj rano został on przewieziony do Wilna i osadzony w więzieniu na Łukiszkach.

Badany przez sędziego śledczego Sienkiewicz przyznał się do popełnienia morderstwa. Wyjaśnił również, iż w przeciągu tych lat ukrywał się na Litwie i dopiero niedawno powrócił do Polski.

### KRONIKA LIDZKA.

— Nowe wybory zarządu Kasy Chorych. Na skutek ostatniego odbytego wieceu ubezpieczonych w Kasie Chorych w Lidzie, na którym zapadła uchwała domagania się ustąpienia obecnego zarządu Kasy Chorych, w najbliższym czasie mają być przeprowadzone nowe wybory zarządu Kasy.

### KRONIKA MOŁODECZAŃSKA.

— Ruch spółdzielni mleczarskich. Onegdaj we wsi Wywiery gminy Mołodzieczańskiej, pow. mołodzieczańskiego, odbyło się zebranie organizacyjne, mające na celu założenie Mleczarni Spółdzielczej w tejże wsi. Po przedstawieniu zebranym, przez p. Józefa Drodza Wójta gminy mołodzieczańskiej, korzyści, jakie może dać mleczarnia okolicznym mieszkańcom, obecni jednogłośnie uchwalili założenie mleczarni.

W skład zarządu mleczarni weszli pp. Józef Drodz jako prezes, Stefan Haluk jako vice-prezes i sekretarz ze wsi Rajewszczyzna, Teodor Sidorowicz jako skarbnik z kol. Wywiery. Prezesem Rady Nadzorczej tej mleczarni, został wybrany p. Okulicki Zacharjusz mieszkaniec kol. Wywiery.

Na zebraniu tem uchwalono udział w wysokości 6 złotych płatnych w ciągu jednego roku, wpisowe zaś 2 zł. płatne jednorazowo.

Mleczarnia ta już została poświęconą i rozpoczęła swe normalne funkcjonowanie. W tym samym okresie czasu powstała i już funkcjonuje normalnie, mleczarnia spółdzielcza w Połoczanach gm. połoczańskiej tegoż powiatu.

Objawy te w powiecie mołodzieczańskim, który za czasów poprzednich gospodarzy, traktowany był po macoszemu, należy położyć za szczytą i prawdziwą radością. Że ten i temu podobne objawy budzenia do życia miejscowego społeczeństwa, a w związku z tem i polepszenie jego dobrobytu, spotykają się częściej — jest dziełem inicjatywy, niezużytej energii i pracy ludzi dobrej woli, którzy w ciągu niespełna roku potrafili z mieszańców „ośmiu gmin komunistycznych” stworzyć element państwowo-lojalny, spokojny i garnący się do pracy państwowotwórczej.



Sroda  
2  
maja.

Dele: Zygmunt Kr.  
Jutro: Konstytucja 3 Maja.  
Wschód słońca—g. 4 m. 12  
Zachód „ „ „ g. 19 m. 10

## METEOROLOGICZNA.

— Spostrzeżenia Zakładu Meteorologicznego U. S. B. z dn. 1. V. b. r. Ciśnienie średnie w milimetrach 763. Temperatura średnia +18° C. Opad w milimetrach. — Wiatr przeważający północno-wschodni. Pogodnie. Minimum na dobę +7° C. Maksimum +22° C.  
Tendencja barometryczna — wzrost ciśnienia.

## OSOBISTE.

— „Krzyż zasługi wojsk Litwy Środkowej” oraz odznaka honorowa zostały nadane na ostatnim posiedzeniu Kapituły Krzyża w dniu 28 kwietnia r. b. redaktorowi naszego pisma p. Józefowi Batorowiczowi, który jako podchorąży 6 łancerskiego p. p. armii gen. Żeligowskiego brał udział w walkach o wyzwolenie Wilna.

## URZĘDOWA

— Przysięga. W dniu 30 kwietnia p. wojewoda Raczewicz w obecności niższych urzędników Województwa odczytał przysięgę do inżynierów: Witolda Kiełczyńskiego i Józefa Miedzińskiego, poczem wręczył im dekrety nominacyjne na mierniczych przysięgłych.

## SAMORZĄDOWA.

— Posiedzenie wydziału powiatowego. W dniu 4 b. m. odbędzie się posiedzenie wydziału powiatowego sejmiku wileńsko-trockiego. Na porządku dziennym m. in. sprawa budowy nowych dróg w powiecie.

## WOJSKOWA

— Capstrzyk. Wobec jutrzejszego święta narodowego dziś na ulicach Wilna przejdzie capstrzyk, w którym udział wezmą wszystkie orkiestry wojskowe garnizonu wileńskiego.  
— Otwarcie kursu saperkiego. Z inicjatywy 6-ej Brygady K. O. P-u w dniu wczorajszym nastąpiło uroczyste otwarcie półrocznego kursu saperkiego dla żołnierzy 6-ej Brygady K. O. P-u. Kurs uruchomiono przy 3 p. saperów.

## ZE ZWIĄZ. I STOWARZ.

— Zebranie Związku Legionistów odbędzie się dziś, 2. maja (środa) w lokalu Rady Związku Osadników Jagiellońska 3, o godz. 18 m. 15. Stawiennictwo obowiązkowe.

— Legionści baczności! Zarząd Związku Legionistów, Okręg Wileński — komunikuje: Celem wzięcia udziału w obchodzie 3 maja wszyscy członkowie Związku Legionistów Polskich stawią się w dniu 3 maja r. b. o godz. 8 rano na zbiórkę w lokalu Rady Wojewódzkiej Związku Osadników — Jagiellońska 3.

— Związek Oficerów Rezerwy niniejszem ogłasza, iż zbiórka Oficerów Rezerwy w dniu 3 maja wyznaczona na godzinę 8 i pół w lokalu Kasy.

— Zarząd O. Wil. Stow. Dowborczyków. Z uwagi na to, że Stow. Dowborczyków będzie reprezentowane w dniu Święta Narodowego — wyłącznie przez członków, posiadających historyczne umundurowanie i wchodzących w skład oddziału reprezentacyjnego, niniejszem wyzywa wszystkich funkcyjnych i członków oddziału do bezwzględnej stawienia się we czwartek, dnia 3 maja r. b. na godz. 8 rano do lokalu Z. O. W. ul. Uniwersytecka Nr. 6/8.

— III Polski Zjazd Stomatologiczny w Krakowie. Komitet Zjazdu przypomina, że III Polski Zjazd Stomatologiczny w Krakowie odbędzie się w maju r. b. od dnia 27-go do 29-go włącznie.

Do przyjazdu na ów Zjazd Komitet miejscowy gorąco zachęca.

O szczegółach wyjazdu, oraz szczegółowym programie Zjazdu dowiedzieć się można do dnia 10-go maja — Wilno, Wileńska 26—6.  
— Wileńskie Koło Związku Bibliofilów Polskich i Towarzystwo Bibliofilów Polskich w Wilnie urządziła dnia 4 maja 1928 r. (piątek) o godz. 7.30 (pół do ósmej) wieczorem w Uniwersyteckiej Bibliotece Publicznej w Wilnie wspólne zebranie członków (51 zebra. Z. B. P.) z odczytem p. Michała Brenszteina p. t.: „Adam Honory Kirkor, wydawca, redaktor i właściciel drukarni w Wilnie”.  
Goście mile widziani.

— Poświęcenie sztandaru Związku Funkcyjnych Państw. Dnia 3-go Maja r. b. odbędzie się uroczystość poświęcenia sztandaru Związku Funkcyjnych Państwowych w Wilnie.

Uroczystość rozpocznie się o godz. 7-ej rano zbiórka członków w lokalu Związku (Zawala Nr. 1). Godz. 7.30 pochód z orkiestrą ulicami: Jagiellońską, Mickiewiczą i Zamkową do kościoła świętego Jana, gdzie o godz. 8-ej odbędzie się uroczysta Msza św. celebrowana przez Jego Ekscelencję ks. biskupa Bandurskiego w obecności rodziców chrzestnych pana wojewody, Władysława Raczewicza i pani rektorowej Heleny Stanisławowej Pigońowej.

Podczas mszy pień wykoną chór Związku Drukarzy. Po nabożeństwie uroczyste podpisanie aktu, oraz wbijanie gwoździ pamiątkowych odbędzie się na podwórzu uniwersyteckim im. Piotra Skargi w obecności przedstawicieli władz, prasy, stowarzyszeń i delegacji.

W razie niepogody, uroczystość wbijania gwoździ odbędzie się w jednej z sal uniwersyteckich.

Po wspólnej fotografii, Związek weźmie udział w uroczystościach 3-go Maja.

## SPRAWY ROBOTNICZE

— Pomoc bezrobotnym. W myśl rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 15 kwietnia wstrzymana została wypłata zasiłków samotnym i bezdzietnym bezrobotnym, którzy pobierali zasiłki przynajmniej w przeciągu 20 tygodni. Jednakże zważywszy, że część tych bezrobotnych znajduje się w ciężkich warunkach materialnych pan wojewoda Raczewicz poczynił starania w celu uzyskania u władz centralnych pewnej kwoty w wysokości, jaka mogłaby być przeznaczona na ten cel dla funduszu bezrobocia, z przeznaczeniem tej kwoty na zatrudnienie bezrobotnych pozbawionych zasiłków. Uzyskana kwota p. wojewoda przekazał Magistratowi m. Wilna, który uzupełniwszy ją dodatkowo z własnych funduszy rozpocznie z dniem 4 maja roboty mające na celu zatrudnienie wymienionych wyżej kategorii bezrobotnych.

— Stan bezrobocia. Podług ostatnich oficjalnych danych w przeciągu ubiegłego tygodnia stan bezrobocia na terenie województwa wileńskiego przedstawiał się w cyfrach następujących: robotników hutniczych — 77; metalowych — 293; budowlanych — 558; innych wykwalifikowanych — 1141; niewykwalifikowanych — 1636; robotników rolnych — 121; pracowników umysłowych — 1328. Co razem stanowi 5754 bezrobotnych, z czego na miasto Wilno przypada cyfra 4998 osób.

Do pobierania zasiłków uprawnionych jest 1529 bezrobotnych.

Zaznaczyć należy, iż w porównaniu z tygodniem poprzednim na wileńskim rynku pracy daje się zauważyć tendencja zniżkowa.

— Kto może otrzymać pracę. Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy w Wilnie w chwili obecnej zatrudnia może większą ilość robotników leśnych przy wyrobieniu drewna opałowego i innych materiałów drzewnych w puszczy Białowiejskiej, 10 dozorców drogowych, kilku elektryków i większą ilość robotników rolnych przy robotach rolnych.

Dokładnych informacji udziela Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy (Subocz 20-a) okienko Nr. 7.

— Rekrutacja robotników rolnych do Łotwy. Jak się dowiadujemy Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy w Wilnie wszczął starania w kierunku zorganizowania rekrutacji robotników rolnych do Łotwy. Kontyngens zapotrzebowania z Łotwy wynosi około 2000 robotników.

— Echo strajku w Grzegorzewie. Dnia 29 kwietnia w Wace Kowieńskiej odbył się pod przewodnictwem p. Pawła Kowalskiego wiec strajkujących robotników z fabryki Grzegorzewo. W wyniku tego wiecu przedstawiciele P. P. S. uchwalił zgłosić do pośrednictwa swych posłów interpelację w sprawie usunięcia przez policję z terenów fabrycznych strajkujących robotników, w celu całkowitego uniemożliwienia fabryki, spuścić klapy słuzowe stawu.

— Wobec zatargu między robotnikami a dyrektorem w fabryce Kureca w Grzegorzewie odbyła się w dniu 30 b. m. w urzędzie wojewódzkim konferencja mająca na celu zlikwidowanie fermentu. W konferencji wzięli udział naczelnik Wydz. Bezpieczeństwa, okręgowy inspektor pracy oraz starosta powiatu wileńsko-trockiego.

## Popierajcie przemysł krajowy.

## Z PODRANICZA.

— Wysłudzenie. Onegdaj w rejonie pododcinka Plikiszki patrol litewskiej straży pogranicznej wysiedlił z Litwy na terytorium polskie siedemdziesięcioletniego starca Bronisława Tomolewiczę wraz z 6 nieletnimi dziećmi.

## RÓŻNE.

— Wielka kwęsta Daru Narodowego 3-go Maja. We czwartek dnia 3-go Maja od wczesnego rana rozpoczęła się wielka kwęsta Daru Narodowego. Centralny Zarząd Polskiej Macierzy Szkolnej zwraca się niniejszem z gorącą prośbą do tak zawsze ofiarnego społeczeństwa naszego miasta o poparcie tej jedynej dorocznej naszej kwęsty, od której zależy dalszy rozwój pracy oświatowej. Niech w dniu Święta Narodowego, dniu radości i ofiary Ojców naszych złożona będzie skromna ofara na cele narodowe przez całe obywatelskie Wilno. Słowa Pana Prezydenta że „Histo, przez oświatę i kulturę obywatela — do potęgi Państwa”, powinno znaleźć odzwierciedlenie nie tylko w myślach i sercach, lecz także w czynach Polaków.

— Zjazd koleżeński. W myśl uchwały 4-go zjazdu koleżeńskiego w niedzielę 6-go Maja r. b. odbędzie się 5-ty kolejny zjazd koleżeński b. wychowanków średnich zakładów naukowych w Wilnie.

Na podstawie regulaminu, opracowanego przez komitet organizacyjny zjazd tegoroczny odbędzie się w koleżach, Polaków, którzy do 1905 r. ukończyli lub opuścili gimnazjum I III, lub szkołę realną.

Program zjazdu następujący:

1) o godz. 10 r. — Msza św. w kościele św. Jana.

2) o g. 10 i pół r. — zbiórka na podwórzu uniwersyteckim, gdzie ma być dokonane zdjęcie fotograficzne.

3) o g. 7 wiecz. zebranie towarzyskie. O miejscu zebrania nastąpi specjalne zaawidowanie.

Za komitet organizacyjny.  
(—) Jan Buthak, Władysław Mackiewicz, Adolf Narkiewicz, Marian Ciemnołowski.

## Teatr i muzyka.

— Teatr „Reduta” na Pohulance. Ostatnie przedstawienie Reduty przed objazdem letnim. Ostatnie przedstawienie „Ptaka”. Dziś o o godz. 20.30 po raz ostatni komedia w trzech aktach Jerzego Szaniawskiego „Ptak” z Juliszem Osterwą w postaci studenta. Przedstawienie dziś jeszcze zaszczepi swą obecnością aktor.

— Jutrzejsza nowość Reduty. Jutro o godz. 20.30 zespół Reduty przedstawi po raz pierwszy komedję obyczajową Józefa Korzeniowskiego „Wasy i peruka”. W przedstawieniu biorą udział: St. Chmielewski-Perzanowski, R. Dziewulski, H. Hoedlingerowa, St. Kornacka, E. Sciborowa, St. Brem, J. Cornobis, J. Karbowski, St. Larewicz, K. Pagowski, M. Pili, J. Wasilewski i L. Wołkajko. Oprawa sceniczną Iwa Galla. Stylowe ubiory wykonano w pracowniach Reduty.

Pozostałe bilety z których czysty dochód przeznaczony jest na rzecz Daru Narodowego P. M. Szk. nabywać można w dniu przedstawienia w biurze „Orbis” i od godz. 17-ej w kasie Teatru.

— Teatr Polski sala „Lutnia”. Ostatnie występy Jadwigi Smorskiej dostępne dla młodzieży. Dziś i jutro ostatnie dwa występy uroczaj artystki Jadwigi Smorskiej w roli Ludwiki w dramacie Schillera „Intryga i miłość”.

J. Smorska wyraża życzenie, aby te jej ostatnie dwa występy zgromadziły jak największą ilość młodzieży szkolnej, zaspokajając ją wprost listami, to też ceny biletów dla młodzieży szkolnej zniżając się grupami, zostały ustalone na te przedstawienia specjalne.

— Piątkowa premiera. W piątek po raz pierwszy grana będzie najnowsza komedia R. Flerisa i Fr. Croisseta „Nowi panowie” posiadająca wiele aktualności i ciekłej satyry.

— Przedstawienie bezpłatne. W dniu 3-im Maja Teatr Polski daje przedstawienie bezpłatne ku uczczeniu Święta Narodowego, na którym ukaze się „Konstytucja” B. Górczyńskiego. Początek o godz. 5-ej popołudniu.

— Teatr rewii w Wilnie. W dniu 3 Maja r. b. zaczyna w Wilnie w sali Klubu Kolejowców (Dąbrowskiego 5) gościnne występy zespół teatru rewii „Złoty Róg”.

Na pierwszy ogień wielka aktualna rewia: „Wilno znów się bawi”. Kierownictwo ogólne sponoszone w ręku p. Mieczysława Dobrowolskiego — ulubieńca publiczności wileńskiej. Repertuar teatru — rewii, składający się z najcenniejszych sił artystycznych i warszawskich i doskonałego baletu pod kierown. baletmistra Zawajko, rokuje powodzenie rewii.  
Początek o godz. 7 wiecz.

## Radjo.

## PROGRAM STACJI WILEŃSKIEJ.

Fala 435 mtr.  
SRODA 2 Maja.  
15.30. Transmisja z Warszawy. „Powstanie styczniowe, odczyt z dzieła „Historia” z cyklu wykładów dla maturzystów szkół średnich wygłosi prof. Henryk Mościcki.  
16.00. Chwilka literacka.  
16.15. Komunikat Związku Rewizyjnego Polsk. Spółdzielni Rol.  
16.30. Audycja dla dzieci. Pogadankę „O święcie narodowym” wygłosi Maria Reutówna.  
16.55. „Asceza” odczyt z cyklu „O materji” z dzieła „Filozofja” wygłosi prof. U. S. B. dr. Wincenty Lutosławski.  
17.20. „Audycja recytacyjna” w wykonaniu Juljusza Osterwy.  
17.45. „Polski styl muzyczny” odczyt z dzieła „Muzyka Polska w przekładach” wygłosi dr. Tadeusz Szeliński.  
18.15. Kwadrans akademicki transmisja na inne stacje.  
19.00. Gzsetka radiowa.  
19.25. Sygnał czasu i rozmaitości.  
19.35. Transmisja z Warszawy. „Z biegiem polskich rzek” wygł. dr. Regina Danysz-Flesztrowska.  
20.05. Audycja literacka w wykonaniu artysty Teatru Narodowego w Warszawie Teodora Rolanda.  
20.30. Transmisja z Warszawy. Koncert wieczorny w wykonaniu orkiestry dętej pod dyr. Aleksandra Sielskiego.  
22.30. Transmisja muzyki tanczej z kawiarni „Gastronomia” w Warszawie.

## Na wileńskim bruku.

— Samobójstwo żołnierza. Onegdaj w pobliżu mlynu Pimonowych znaleziono trupa żołnierza 6 p. p. Leg. Po przeprowadzeniu badań stwierdzono, iż jest to niejakiego Długosza Franciszek 6 p. p. Leg. który popełnił samobójstwo przez podcięcie sobie gardła.  
Powód trągnięcia się na życie nie jest znany.

## Walki zapasnicze w cyrku.

Onegdajszą wieczór, przy dużym zainteresowaniu rozpoczął się walką dwóch fenomenalnych siły zapasniczych Pineckiego z Poschofem. Walka ta „dziel” dla publiczności na dwa obozy. Nie sroczonożonem czułych zachęć „Leonowi”, ale również gorąco zachęcano Machabeusza. Po 20 min. walka nie rozstrzygnięta.

Brutalny Czech Prohaska po 7 min. pokonał Petersena.  
Szczerebniemu w decydującym spotkaniu udało się po 30 min. pokonać parada z odwrotnego pasa Budrusa.

Zainteresowanie całej skupiło się w walce ostatecznej mistrza Polski Stętkera z Willingiem.

Przez 22 min. szanse zwycięstwa przechylały się to na jedną to na drugą stronę, aż wreszcie, w chwili, gdy Willing z podwójną zaciętością rzucił się na znajdującego się w partowej pozycji Stętkera — mistrza Polski, jednym ze swych wężowych skoków usunął się, przytrzymując powalonego Niemca. Stętker był przedmiotem niezwykłej owacji.

Dziś, we środę walczą: Prohaska — Pinecki, decyduj. rewanż. Willing — Poschof i decydująca Stętker — Orłow.

## SPORT.

## Powstanie Wil. Okr. Zw. Bokserskiego.

W dniu 30-IV b. r. w lokalu Osrodka W.F. Wilno odbyło się konstytucyjne zebranie Wil. Okr. Związku Bokserskiego.

W zebraniu wzięli udział delegaci klubów sportowych: A.Z.S., W.K.S., „Pogoń”, R.K.S., „Sila”, Z.A.K.S. i Pol. Kl. Sp.

Zebranie zgłosiło kpt Kawalec wyśnając cel i zadania mającego powstać Związku, poczem delegaci poszczególnych klubów składali kolejno deklaracje przystąpienia do Okręgowego i Polskiego Związku Bokserskiego.

Zakończono przystąpienie do wyborów władz Związku, które dły następujące wyniki: Na prezesa powołano p. komisarza Jacynę, na wicepreza p. inż. Godwoda, na sekretarza p. asp. B. Tulsela, na skarbnika p. Tunkla, na członka Zarządu p. kpt. Kawalec.

Do Komisji Rewizyjnej weszli pp.: Romanowski, Sozański i Hałaburda.

## Lekka atletyka.

Nowe rekordy Polski w lekkiej atletyce. Na eliminacyjnych zawodach lekkoatletycznych grupy olimpijskiej padły następujące rekordy Polski.  
W biegu 400 mtr.: Biernikowski 50,44.

W biegu 110 mtr. przez płotki: Trojanowski 16 s.

W skoku w dal: Sikorski 7 mtr. 2,5.

W rzucie kulą: Górecki 13 mtr. 09.

Halicki i Wiczeorek na zawodach eliminacyjnych w Król. Hucie osiągnęli następujące wyniki: Halicki (Pogoń Wilno) zajął drugie miejsce w biegu 1500 mtr. w czasie 4:11 i pół bijąc Forsysa, Wiczeorek zaś (3 p. p. Sap. Wilno) zajął 3 miejsce w skoku o tyczce wynikiem 3 mtr. 332 cm.

## W sprawie Instytutu Inwentaryzacyjnego.

Dowiedujemy się, że konserwator J. Remer przedstawił w drodze służbowej Ministerstwu W. R. i O. P. memoriał w sprawie powołania do życia Instytutu Inwentaryzacyjnego, mającego na celu przeprowadzenie systematycznej i planowej inwentaryzacji zabytków sztuki i kultury na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej. Dotychczasowa akcja inwentaryzatorska, prowadzona dorywczo i bezprogramowo nie może osiągać należytego rezultatu, gdyż konserwatorzy powołani do sprawowania opieki nad zabytkami mogli zaledwie dla celów administracyjnych wygotować gzielegdzis inwentarz opisowo-naukowy, oparty o źródłowe badania zabytków. Wspomniany instytut byłby narazie centralnym biurem inwentaryzatorskim w Departamencie Sztuki Min. W. R. i O. P. posiadającym swe oddziały w województwach i w powiatach, a także w uniwersyteckich. Inwentaryzacja rozpoczęłaby się od województw wschodnich najmniej pod względem zabytkowym znanych i najtrudniejszych do oprowadania pod względem terenowym. Cała akcja została by, w razie przychylnego potraktowania projektu przez miarodajne czynniki, oparta o program geograficznego badania zabytków, wypracowany od trzech lat przez konserwatora J. Remera, a częściowo już przygotowany do druku.

## RUCH STRZELECKI.

Nadzwyczajne Walne Zebranie członków I-go oddz. Kol. Zw. Strzeleckiego.

W dniu 12-go Maja b. r. o godz. 18 w lokalu Związku Strzeleckiego w Wilnie ul. Dominikańska Nr. 13 odbędzie się Nadzwyczajne Walne Zebranie członków I-go Oddziału Kolejowego Zw. Strzel., o którym zawiadamia się wszystkich członków tego wspierających jak i czynnych, oraz ze względu na ważność spraw, które będą omawiane Zarząd Oddziału prosi o liczne stawliennictwo.

Wrazle braku quorumu następnę zebranie odbędzie się tegoż dnia o godz. 19, którego uchwały będą prawomocne bez względu na ilość obecnych. Porządek dzienny: 1) Zagajenie 2) Wybory prezydium. 3) Odczytanie protokołu z ostatniego Wal. Zebrania. 4) Sprawozdanie delegatów. 5) Reorganizacja Oddziału i 6) Wolne wnioski.

## Zjazd delegatów okręgu.

Okręgowy zjazd walny delegatów okręgu wileńskiego odbył się dnia 23 kwietnia b. r., w obecności reprezentantów 48 oddziałów. Zebrani jednomyślnie uchwaliłi absolutorium ustępującemu zarządowi okręgu, poczem wyrazili podziękowanie ustępującemu prezesowi, senatorowi Abramowiczowi. Nowy skład zarządu, wybranego przez akłamację, przedstawia się, jak następuje:

Prezes: marszałek Senatu, profesor U. S. B. d-r Szymański.

Członkowie zarządu: senator mec. Abramowicz, mjr. d-r Dobaczewski, prezes Zw. Nauz. Szk. Powsz. Dobosz, poseł Kamiński, naczelnik Kiriklis, pułkownikowa Kruszevska, d-r Maliszewski, inż. Miecznikowski, inż. Puchalski, red. Świdzki. Tęgoż dnia w godzinach wieczornych odbyła się odprawa komendantów obwodów Związku Strzeleckiego Okręgu Wileńskiego.

Kino-Teatr  
„HELIOS”  
ul. Wileńska 38.

DZIŚ! 120 minut huraganowych wybuchów wesołości! Dwaj najwięksi wesołowie świata, królowie humoru w swej najnowszej arcykomedji prod. 1928 r. p. t.  
**Pat, Patachon i Wieloryb.** Akcja rozgrywa się w 3 częściach świata! Pat zachowany!  
Patachon jako triumfujący Don Juan. Imponująca wystawa! Orkiestra z Jazz-Bandem. Dla młodzieży dozwolone. Seansy o godz. 4, 6, 8 i 10<sup>1/4</sup>. 1397

KINO  
„Polonja”  
Mickiewicz 22.

Dziś Dawno oczekiwany superszlagier obecn. sezonu, który podziwiać będzie całe Wilno  
**Niewolnica księcia Borysa** Dramat wielkiej miłości osnuty na tle dworu carskiego, w rol. gł. przepiękna BILLIE DOVE i nieznany Ben LYON. Film ten przewyższa treścią i bogactwem wystawy obraz „Białe Noce”. Początek o g. 4. Ostatni seans 10.30. Bilety honorowe na premię i w dni świąteczne nie ważne. 1399

Miejski Kinematograf  
Kulturalno-Oświatowy  
SALA MIEJSKA  
(ul. Ostrobramska 5)

Od dn. 30 kwietnia do 5 Maja r.b. włącznie będą wyświetlane filmy:  
„ZNAK ZORRY” dramat w 9 aktach podług powieści Johnstona Mc. Culley’a p. t. „Postrach miasta Capistrano”. W rolach gł. DOUGLAS FAIRBANKS i MARGUERITE de la MOTTE. Nad program: „GWIAZDY HOLLYWOOD’U” w 1 akcie i „Splawianie drzewa z górzystych miejscowości” w 1 akcie. Orkiestra pod dyrykcją p. Wł. Szczepańskiego. W poczekalni koncerty „Radio”. Ceny miejsc: parter 80 gr., balkon 40 gr.

KINO  
„PICCADILLY”  
UL. WIELKA 42.

Dziś! Poraz pierwszy w Wilnie. Otwarcie włosennego sezonu! Jeden z czołowych filmów tegorocznej produkcji „Ufy”  
**„W paszczy krokodyla.”** Dramat w 12 akt. z życia amatora niesamowitych przygód. W rol. gł. 4 gwiazdy ekranu: Lilian Hall-Dawies, genialny tragik, Albert Stielrük, Nils Asther i Nina Vanna. Nad program: Dwaj najwięksi komicy świata, kynkurenci PAT i PATACHONA—FERDEK i MERDEK w arcywesołej komedji w 4 aktach. 1398

Kino Kolejowe  
„Ognisko”  
(obok dworca kolejowego).

Dziś! Wielki film sezonu!  
**Kochanek oficera ochrony** Tragedja z czasów rewolucji rosyjskiej w 1905 r., w 10 akt. W rolach główn.: Włodzimierz GAJDAROW, Hans MIERENDORFF i Mareda ALBANI. Nadprogram: KITUŚ UWODZI KURCZĘTA komedia w 1 akcie. Początek o g. 5, w niedzielę i święta o 4. Ceny miejsc zniżone. 1374-3

## Ogłoszenie.

Dowództwo Obszaru Warownego Wilno posiada znaczne ilości gruzów, pochodzących z remontu i rozbiórki murów.  
Firmy, któreby reflektowały na wymieniony gruz, zgłoszą się w D. O. War., pokój Nr. 8.

1381 Szef Sztabu O. W. (—) Obertyński, mir. S. G.

TWO wydawnicze „POGOŃ” Sp. z o. o.  
DRUKARNIA „PAX”  
UL. ŚW. IGNACEGO 5, WILNO  
Telefon Nr. 8-93.  
WYKONUJE WSZELKIE ROBOTY DUKARSKIE I INTROLIGATORSKIE SZYBKO I DOKŁADNIE.

Czy zapisałeś się na członka  
L. O. P. P.?

Gotówkę przyjmujemy na wysoki oprocentowanie, zabezpieczoną złotem i srebrem, odbiór lokat natychmiastowy.  
Plac Katedralny, Biskupia 12, tel. 14-10 wydaje bez ograniczenia pożyczki na zastaw złota, srebra, brylantów, mebli, obrazów, fortepianów, samochodów i różnych towarów. 1332-1

ZGUBIONĄ książeczkę wojskową na imię Kazimierza Juniewicza, rocznik 1898, uniemożliwia się. 1396

Ogłoszenia do „Kurjera Wileńskiego” przyjmuje na najbardziej dogodnych warunkach ADMINISTRACJA „Kurjera Wileńskiego” Jagiellońska 3.

## Potrzebny samotny wspólnik

w rozjazd z gotówką 800 złotych. Zarobek miesięczny od 600 złotych. Wielka Nr. 56, biuro „Administracja”. Od 12 do 2. 1395 i

Poszukuję posady ochmistrzyni lub ekonomki, mogę prowadzić samodzielnie całą gospodarkę, posiadam 10 cło letnią praktykę. Dowiedzieć się w Administracji „Kur. Wil.”. 1377-1

Idealny pobyt wypoczynkowy daje sanatorium „Salus” d-ra Kupczyka, Kraków, Szulskiego 11. Tel. 1295. Przyrodolecznictwo, najnowsze systemy dyjetetyki. 1233-8

Popierajcie Ligę Morską i Rzeczną.

Przy zakupach prosimy naszych Szan. Czytelników powoływać się na ogłoszenia w „Kurjerze Wileńskim”.

Redakcja i Administracja Jagiellońska 3. Tel. 99. Czynne od godz. 9—3 popoł. Naczelny redaktor przyjmuje od 2—3 popoł. Redaktor działu gospodarczego przyjmuje od godz. 10 do 10.30 przed połud. we wtorki i piątki. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Administrator przyjmuje od 9—2 popoł. Ogłoszenia przyjmują się od 9—3 popoł. i 7—9 wiecz. Konto czekowe P.K.O. 80.750. Drukarnia — ul. św. Ignacego 5. Tel. 893.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnotowaniem do domu lub przesyłką pocztową 4 zł. Zagranicą 7 zł. CENA OGŁOSZEŃ: za pierwszą linijkę 25 gr., w tekście I i II str. — 30 gr., III i IV str. — 25 gr., za tekstem — 10 gr., ogłoszenia mieszkaniowe — 10 gr. (za pierwszą linijkę) kronika rekl.—nadstawiane—20 gr. (za pierwszą linijkę) ogł. cyfrowe i tabelowe o 20% drożej, ogł. z zastrzeżeniem miejsca 10% drożej. Zagranicę 50% drożej. Oddział w Grodnie—Orzeszkowej 5, tel. 368. Układ ogłoszeń 5-cio łamowy, ze stron IV 8-łamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.

Wydawca: „Kurjer Wileński”, s-ka z ogr. odp.

Tow. Wyd. „Pogoń”, Druk. „Pax”, ul. św. Ignacego 5.

Redaktor odpowiedzialny Józef Jurkiewicz,